

TEŽAVE ZASEBNIH GRADITELJEV

Kako do lastne hišice?

Problem niso samo sredstva, temveč tudi dolgotrajen in zapleten postopek za pridobivanje gradbene dokumentacije in dovoljenj

Med pogoji za njihovo vrnitev v domovino so naši delavci v inozemstvu v nedavni anketi na prvem mestu navedli lokacijsko dovoljenje za zidanje družinskih hišic. Vemo, da so ta dovoljenja pri nas za vse graditelje hud problem, katerega urejanje terja veliko zamudnih opravkov.

Zanimalo nas je, kaj o teh vprašanjih menijo na Republiškem odboru sindikata gradbenih delavcev. Predsednika tega odbora, tovariša LOJZETA CAPUDRA, smo vprašali:

VPRAŠANJE: Ali ne bi bilo mogoče, da probleme v zvezi z dovoljenji za gradnjo družinskih hišic ure-

dijo za graditelje teh hišic gradbena podjetja — v korist naših delovnih ljudi, ki si s hudimi odrekami gra-

dijo lasten dom in pa seveda tudi v prid svojemu lastnemu poslovanju? Ali morda veste, da kakšno gradbeno podjetje to že dela?

ODGOVOR: Izdajanje lokacijskih in gradbenih dovoljenj je v pristojnosti občinskih skupščin, izdelava potrebne dokumentacije pa navadno v pristojnosti urbanističnih zavodov ali za to pooblaščenih projektivnih organizacij. Tam, kjer so regionalni urbanistični načrti in zazidalni projekti že izdelani, je postopek za pridobivanje gradbene dokumentacije lahko zelo kratek. Vsakdo, ki se odloči za gradnjo stanovanjske hišice, lahko pri projektivnih organizacijah kupi že izdelane projekte s kalkulacijami in razmeroma v kratkem času dobi vse, kar je potrebno za lokacijsko dovoljenje. Če so pri tem ažurni še organi občinske skupščine, je vse to lahko zelo hitro urejeno.

(Nadaljevanje na 3. strani)

IZ MARIBORSKE
METALNE

Podpora političnim ciljem

Družbeno-politične organizacije v »Metalnik« menijo, da v prihodnjem letu najnižji zaslužki ne bi smeli biti manjši od 900 dinarjev

V »Metalnik« pripravljajo proizvodne in finančne načrte za prihodnje leto, pri tem pa seveda razmišljajo tudi o tem, kako dvigniti življenjski standard kakim 3000 delavcem te delovne skupnosti. Z rožicami jim res ni postlano: imajo blokiran žiro račun in najnižje osebnih dohodke v kovinsko predelovalni industriji mariborskega bazena; zupanje v prihodnost pa jim daje dejstvo, da imajo že sklenjene pogodbe za prodajo celotne proizvodnje v prihodnjem letu.

Pri vsem tem seveda računajo tudi s posledicami stabilizacijskih ukrepov, ki bodo nedvomno zavrlj pretirano notranjo konjunkturo. Ti ukrepi na »Metalnik« zaradi vnaprejšnjih prodane proizvodnje najbrž ne bodo vplivali toliko kot na podjetja, ki si plasmaja svojih izdelkov in uslug še

(Nadaljevanje na 2. strani)

vitka linija -
linija zdravja

JOGURT
ne redi

LJUBLJANSKE
MLEKARNE

DELAVSKA ENOTNOST

7. NOVEMBRA 1970 — ŠT. 44 — L. XXVII

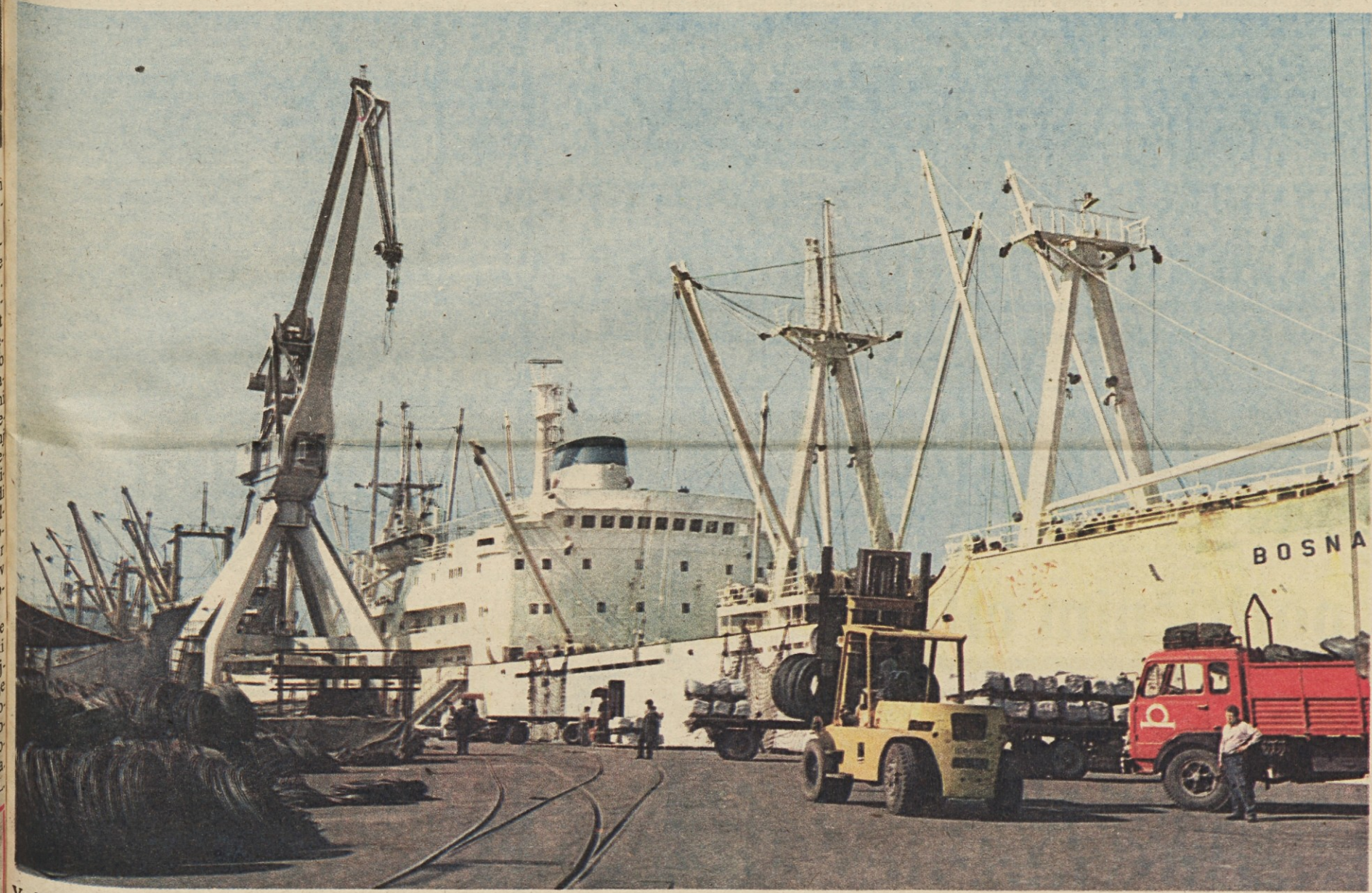

Foto: A. Agnič

Vsak dan na pomolu Luke Koper

Slediti interesom članstva

Republiški odbor sindikata delavcev družbenih dejavnosti je sprejel enoletni program dela

Republiški odbor sindikata delavcev družbenih dejavnosti Slovenije je na 11. plenarni seji minuli petek obravnaval poročilo o delu v minulem obdobju in sprejel programe nalog za naslednje leto.

Člani plenuma so ob analizi dosedanjega dela republiškega odbora ugotovili, da je le-ta z vsemi svojimi organi uspešno opravil zastavljene naloge. Zlasti je bilo opravljeno veliko delo v zvezi z vrednotenjem dela družbenih dejavnosti, s prilaga-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Kasno, vendar še pravočasno smo prišli do prvih resnih ukrepov za stabilizacijo gospodarstva. Ti ukrepi

KASNI, VENDAR ŠE PRAVO- ČASNI UKREPI

so sicer samo začasna značaja, vemo pa, da lahko kmalu pričakujemo tudi pomembne ukrepe glede gospodarjenja v prihodnjem

letu, čez določen čas pa tudi ukrepe v zvezi z gospodarjenjem v prihodnjih petih letih.

Sindikati podpirajo usmeritev k stabilizaciji gospodarstva brez pridržka, saj so jo zahtevali že lani ob sprejetju ekonomske politike za letošnje leto. Ne zavedamo se torej šele od včeraj, da mora naša državna skupnost celotno potrošnjo spraviti v okvire, ki smo jih res sposobni zagotoviti.

Hkrati s tem pa se v sindikatih zavedamo, da vse, kar že imamo, ali pa šele načrtujemo, ni enako važno in vredno. So na primer podjetja, ki dobro poslujejo, so pa tudi takšna, ki po lastni krivdi »proizvajajo« samo izgubo. Ali bomo še naprej podpirali vsako proizvodnjo ali pa se bomo končno le odločili, da podpremo predvsem sposobne proizvajalce,

druge pa z različnimi ukrepi prisilimo, da to čimprej postanejo ali pa zaprejo svoja vrata? Sindikati se borijo za pravico delavca, da dela, ne pa tudi za pravico, da dela prav v določenem podjetju. Če torej neko podjetje ni sposobno delavcu zagotoviti pravega dela in pravega služka, potem je naloga sindikatov, da mu seveda skupaj z drugimi odgovornimi dejavniki — zagotovijo drugo delovno mesto, kjer bo to lahko dosegel.

Ali bomo še naprej podpirali vse investicije — s tem, da bomo zaradi varčevanja vsem investitorjem enako zmanjšali kredite? Ali ni res skrajni čas, da odkrito povemo, da so nekatere planirane investicije brez kakršnih koli resnejših garancij za njihovo rentabilnost? Vemo, da bo odločanje o tem težko, uresničljivo pa le, če

ga bomo s federacije prenesli na republike. Te bodo najrealneje ocenile, kaj res potrebujejo in kaj res zmorejo s sredstvi in z obveznostmi, ki jih bodo v zvezi s tem dobile od federacije. To velja za investicijsko potrošnjo pa tudi za vse druge oblike porabe, od katerih nobena ne more biti tako »sveta«, da se o njeni višini ne bi dalo temeljito pogovoriti.

Pač — o zniževanju življenjskega standarda delavcev se sindikati ne mislijo pogovarjati! V sedanje težave nismo zašli zato, ker bi osebni dohodki — gledano v celoti — bili nad porastom storilnosti, pa se zato sindikati lahko kvečjemu pogovarjajo samo o nekoliko počasnejši rasti realnega standarda delovnih ljudi, nikakor pa ne o poslabšanju njihovih življenjskih razmer.

MILAN POGAČNIK

V OKVIRU

NA LINIJI
323-554

KAMNIK:

Na zadnji seji predsedstva OSS Kamnik so razpravljali o pripravah na občne zbornice osnovnih organizacij sindikata po delovnih organizacijah ter o nalogah v pripravah na splošni ljudski odpor. V delovnih organizacijah se na občne zbornice temeljito pripravljajo, zlasti pa razpravljajo o kandidatih za bodoče izvršne odbore. Dobro so pripravljene tudi programi dela osnovnih organizacij, ki jih bodo sprejemali na občnih zbornicah.

Glede priprav na splošni ljudski odpor so po delovnih organizacijah že precej storili. Sindikati pa so opozorili na to, da ni dovolj, če stališča o narodni obrambi najdemo v svojem mestu le v statutih, temveč je potrebno ta stališča v praksi tudi uresničevati.

J. M.

CELJE:

Predsedstvo Občinskega sindikalnega sveta je posredovalo v javno razpravo o osnutku dokumenta o neposrednih nalogah celjskih sindikatov pri uresničevanju političnih ciljev in nalog slovenskih sindikatov. V novembru bodo, tako predvidevajo, zaključili z razpravo in dopolnjen dokument predložili prvi konferenci celjskih sindikatov.

M. B.

DRAVOGRAD:

Na zadnji plenarni seji, bila je 29. oktobra, je občinski sindikalni svet v Dravogradu obravnaval predlog statuta Skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev Ravne na Koroškem, razpravljali pa so tudi o pripravah na občne zbornice osnovnih organizacij sindikata v tej koroški občini ter o programu izobraževanja sindikalnih aktivistov v novi izobraževalni sezoni.

(ek)

VELENJE:

Te dni začnejo v Saleški dolini z občnimi zbornicami osnovnih organizacij sindikata. Na prvi delovni dogovor sindikalne organizacije se bodo sešli prosvetni delavci iz Soštanja. Med drugim bodo obravnavali tudi predlog, da bi se prosvetni delavci iz Smartnega ob Paki organizirali v prihodnje v samostojni osnovni organizaciji sindikata.

(vs)

Podpora političnim ciljem

NADALJEVANJE S 1. STRANI

niso zagotovila, ne vedo pa, ali bodo zmanjšane obveznosti do federacije res povečale sklade njihovega podjetja ali pa se bodo na ta sredstva „usedli“ drugi dejavniki – republika, občina itd. Skratka – njihovo poslovanje v prihodnjem letu ima marsikatero odprto vprašanje in v takšnem položaju je nedvomno težko planirati dvig življenjskega standarda delavcev tega velikega delovnega kolektiva. Predstavniki družbeno političnih organizacij „Metalne“ pa vse to ni motilo, ko so se na sestanku minule srede menili o realizaciji političnih ciljev sindikatov v občini Maribor in v delovni skupnosti „Metalne“ ter te cilje odločno podprli. Sedaj je čas – so poudarjali v razpravi, ki jo je vodil predsednik TOS Stanko Rad – da povemo svoja stališča in zahteve; stvar strokovnih služb je, da pripravijo ustrezne izračune, organi upravljanja pa naj potem povedo, kaj smo sposobni storiti, kaj pa morda ne...

Stališče sindikatov, naj najnižji zaslужki za redno delo letos ne bi bili nižji od 800 dinarjev, v Mariboru pa tudi v „Metalni“ sicer se ni v celoti uresničeno – septembra je zaslужke pod 800 dinarjev prejelo v Mariboru še kakih 2600 delavcev, v „Metalni“ pa 120 delavcev – vendar upajo, da bodo do konca leta to vprašanje dokončno uredili. Za prihodnje leto pa v „Metalni“ menijo, da bi se najnižji zaslужki morali dvigniti na 900 din, saj je to nujno zaradi zvišanja življenjskih stroškov. Če tega ne bomo dosegli, so poudarili na tem sestanku, potem lahko pričakujemo še hujše probleme glede delovne sile, kot pa jih imamo zdaj.

Delo v „Metalni“ je težko in je zato rekreacija delavcev toliko bolj potrebna. Letos so člani tega kolektiva po dolgem času dobili regres za dopust v višini 300 din in zahtevajo, naj bo tako tudi v prihodnjem letu. Ta regres naj bi se gibal v mejah, kot jih predlagajo sindikati, se pravi med 300 in 600 dinarji, nekaj

SLOVENSKE KONJICE

Dvajsetletnica samouprave

V Konjicah se intenzivno pripravljajo na počastitev dvajsete obletnice samoupravljanja. Komisija za gospodarstvo in samoupravljanje pri občinskem sindikalnem svetu bo tako v drugi polovici meseca priredila razstavo dokumentov, slikovnega in drugega gradiva o razvoju samoupravljanja skozi dvajset let. Sindikati v Konjicah bodo razen tega pripravili tudi sprejem za prve člane samoupravnih organov in jim ob tej priložnosti podelili pismena priznanja. Program slavlja vključuje še svečano proslavo in posebno izdajo v Delavski enotnosti, posvečeno dvajsetletnim prizadevanjem za uveljavitev samoupravnih odnosov.

NOVA GORICA

V obojestransko korist

Komisija za izobraževanje pri občinskem sindikalnem svetu je minulo sejo posvetila zlasti vprašanjem v zvezi z družbenim dogovorom o štipendiranju in kreditiranju v SR Sloveniji in programu izobraževanja sindikalnih delavcev v prihodnjem obdobju.

Na seji so sklenili, da bo posebna komisija pripravila osnutek občinskega družbenega dogovora o štipendiranju in kreditiranju. Želja goriških sindikatov je, da bi bil sprejeti družbeni dogovor o štipendiranju in kreditiranju učenecv in študentov kar najbolj konkreten in s tem koristen tako za tiste, ki so potrebni pomoči pri študiju kot za širšo skupnost.

Novi program izobraževanja sindikalnih kadrov na Goriškem predvideva delovanje tako občinskega sindikalnega sveta kot tudi strokovnih sindikatov. Razmišljajo celo o tem, da bi v prihodnje vabili na seminarje celotne izvršne odbore sindikalnih organizacij in ne le predsednike in tajnike.

(-a)

LJUBLJANA, 4. – Na zadnji seji predsedstva mestnega sindikalnega sveta so člani analizirali izkoriščenost počitniških domov ljubljanskih podjetij, poslušali poročilo o devetmesečnem finančno-materialnem poslovanju sveta ter sprejeli nadaljnje naloge v zvezi z občnimi zbornicami osnovnih sindikalnih organizacij. Pred občnimi zbornicami so ljubljanski sindikati že organizirali uspele seminarje za predsednike osnovnih organizacij. Pred občnimi zbornicami so ljubljanski sindikati že organizirali uspele seminarje za predsednike osnovnih organizacij. Tudi v prihodnje bi bilo treba v priprave zajeti čimširši krog sindikalnega članstva. Na občnih zbornicah naj bi sindikalne organizacije ocenile zlasti ekonomska gibanja, stanovanjsko problematiko, otroško varstvo, zdravstvo in nadaljnji razvoj samoupravnih odnosov.

(m. ž.)

RADOVLJICA

Brez epiloga

Ker večina delovnih organizacij gorenjskega območja še vedno nima svojih počitniških domov, so se sindikati gorenjskih občin odločili, da bodo s skupnimi močmi zgradili rekreacijski center v Novigradu. Del investicij bodo krili iz vsote, ki jo mora gorenjskim sindikatom vrniti „Grad Podvin“, nekaj bodo prispevali iz lastnih blagajin, preostanek pa naj bi zagotovili s krediti. Razprave o tem, ali so sindikati upravičeni terjati sredstva, ki jih je pred leti vložil gorenjski delavec v „Grad Podvin“, in ali je prav, da je grad še vedno poslovna enota republiškega odbora, so še vedno brez epiloga.

V. K.

Priprave na občne zbornice

Občinski svet in strokovni odbori sklicujejo posvete o usmeritvi letošnjih občnih zbornic

Na območju novogoriške občine se je že začelo obdobje rednih občnih zbornic osnovnih sindikalnih organizacij. Do konca januarja naj bi bila opravljena ta naloga v vseh delovnih organizacijah.

V želji, da bi občni zbori kar najbolj uspeli, so v Novi Gorici pripravili številne sestanke, na katerih z vodstvi osnovnih organizacij obravnavajo aktualne naloge v prihodnjem obdobju in priprave na občne zbornice. Doslej

so se sestali že predstavniki gradbincev, storitvenih dejavnosti, dalje predstavniki osnovnih organizacij s področja prometa in zvez ter industrije in rudarstva. Predstavniki kmetijcev in družbenih služb pa bodo imeli podobne delovne sestanke v najkrajšem času.

Na občinskem sindikalnem svetu Nova Gorica, ki je organizator vseh teh priprav na bližnje občne zbornice sindikalnih organizacij, z zadovoljstvom ugotavljajo, da so bili vsi dosedanja sestanki zelo uspešni. Bili so dobro obiskani in so potrdili, da je ta oblika vsebinskih, kadrovskih in organizacijskih priprav na občne zbornice osnovnih sindikalnih organizacij zelo koristna.

M. P.

A. U.

Slediti interesom članstva

NADALJEVANJE S 1. STRANI

janjem sistema samoupravljanja XV. ustavnemu amandmaju, še posebej pomembne uspehe pa so dosegli pri koordinaciji dela občinskih in medobčinskih vodstev ter osnovnih organizacij.

V sprejetem programu dela so dali člani plenuma poudarek takšni aktivnosti, kot jo zahtevajo interesi članstva. Sindikat delavcev družbenih dejavnosti bo zlasti sodeloval pri načrtovanju dolgoročnega razvoja Slovenije. Ob tem pa se bo zavzemal za uresničevanje zastavljenih ciljev v Katalogu II in za druge ukrepe, ki so ali bodo potrebni za ustrezno vrednotenje dela družbenih dejavnosti. Ob vseh teh problemih pa sindikat družbenih dejavnosti oziroma njegov republiški odbor v programu dela za prihodnje obdobje ni zanemaril starostnih vprašanj delavcev negospodarskih dejavnosti, otroškega

varstva itd. Skratka, program nalog republiškega odbora in njegovih organov za obdobje od oktobra 1970 do oktobra 1971 je konkreten in obsega najvažnejše probleme, s katerimi se bo moral ukvarjati sindikat tudi v

prihodnje. Obenem pa bo ta aktivnost v znatni meri tudi predpriprava za III. kongres sindikata delavcev družbenih dejavnosti Slovenije in za kongres samoupravljalcev Jugoslavije.

-ar

Pravna posvetovalnica DE

VPRAŠANJE:

Delavec se je javil na razpis nove delovne organizacije na enako delovno mesto, kot ga je opravljal v prejšnji. Delovno razmerje je nadaljeval brez prekinitev, kljub temu pa je nova delovna organizacija zahtevala pred sklenitvijo delovnega razmerja od delavca zdravniško spričevalo, kot da bi šlo za delavca, ki prvič sklepa delovno razmerje. Delavec je z zdravniškim pregledom imel stroške, ki jih je nosil sam, za preglede pa je izgubil tudi 8 ur. Ali ima delovna organizacija pravico zahtevati takšen zdravniški pregled oziroma predložitev spričevala in ali mora delavcu povrniti stroške pregleda? Nadalje me zanima, ali ima delavec, ki z družino stalno prebiva v drugem kraju, kot je kraj njegove zaposlitve, pravico do dodatka za ločeno življenje?

B. L. – NOVO MESTO

ODGOVOR:

Praviloma velja obvezen zdravniški pregled za delavca, ki stopa v delovno razmerje prvič ali pa po daljši prekinitvi. Lahko pa delovna organizacija zahteva zdravniški pregled tudi v drugem primeru, zlasti če delavec kandidira za delovno mesto, kjer je zdravje posebej ogroženo.

PO PRVI KONFERENCI ŽALSKIH SINDIKATOV

ŽALSKI DOGOVOR

Pri delitvi dohodka se bodo zavzemali tudi za spodnjo mejo sredstev za razširjeno reprodukcijo

Prva konferenca žalskih sindikatov, ki so ji služili kot osnovni dokument „Politični cilji in naloge slovenskih sindikatov“, je nedvomno uspela. Zrela razprava ter zaključki – bolj konkretni že skoraj ne bi mogli biti – jasno razkrivajo, kaj so osnovne naloge žalskih sindikatov v naslednjem obdobju, da bi odpravili žarišča nezadovoljstva med sindikalnim članstvom v občini. Izmed številnih misli, izrečenih na tej konferenci, pa se bomo tokrat omejili le na najpomembnejše.

NE-NA ŠKODO ŽIVLJENJSKE RAVNI

Glede na to, da v žalski občini prejema osební dohodek pod 700 dinarjev mesečno še vedno blizu 1000 delavcev, je konferenca zahtevala, da delovne organizacije do konca letos dosežejo najnižji osební dohodek 700 dinarjev, do konca prvega polletja prihodnjega leta pa prestavijo najnižjo mejo na 800 dinarjev. Osebnim dohodkom pod to mejo – čeprav bi nanje delavci pristali – pa se bodo žalski sindikati uprli z vsemi sredstvi, ki jih imajo na voljo.

Sindikati v Žalcu pa ne zahtevajo le omejitve najnižjih osebnih dohodkov, marveč terjajo tudi skladno naraščanje osebnih dohodkov, kot to

sledi iz rezultatov dela, smotnejšega gospodarjenja in boljših poslovnih rezultatov. Delovne organizacije bodo zato morale v prihodnje velik bolj dosledno izpolnjevati sistematizacijo dohodka po delu in zavrniti nekatera kratkovidna hotenja po uravnilovki.

ZA NORMALNO RAZŠIRJENO REPRODUKCIJO

„Pri delitvi dohodka se bomo zavzemali tudi za spodnjo mejo sredstev za razširjeno reprodukcijo...“ je konferenca žalskih sindikatov vpijala v svoj „občinski dokument“ političnih ciljev in nalog sindikatov. „Zaradi tega je nujno, da v celoti uresničimo priporočilo občinske skupščine Zalec o minimalnih stopnjah akumulativnosti...“

V žalski občini bodo kot prvi državi podpisali zelo pomemben družbeni dogovor med delovnimi organizacijami, občinsko skupščino in občinskimi sindikalnim svetom o minimalnih sredstvih za razširjeno reprodukcijo. S takšnim dogovorom želijo zagotoviti: prvič, normalno razširjeno reprodukcijo v posameznih delovnih organizacijah oziroma na osnovi samoupravnega dogovora omogočiti prelivanje sredstev na ravni občine, s tem pa pospešiti odpiranje novih produktivnejših delovnih mest, in drugič, zagotoviti željeno normalne osebné dohodke, pravzaprav preprečiti, da bi delovne organizacije zagotavljale akumulacijo na račun nizkih osebnih dohodkov.

M. Z.

● KRŠKO

Z dejanji, ne z besedami

Zadnja seja razširjenega plenuma Občinskega sindikalnega sveta Krško ni bila sklepna. Na razpravo o osnutku statuta skupnosti zdravstvenega zavarovanja so bili vabljeni predstavniki sindikalnih organizacij iz 42 podjetij. Kljub temu, da je bila tema pomembna, so se razprave udeležili le predstavniki 15 delovnih organizacij, ki so zastopali le četrtino vseh zaposlenih v krški občini.

Osnutek statuta zdravstvenega zavarovanja delavcev je občinski sindikalni svet poslal pravočasno v obravnavo vsem delovnim organizacijam. Krški sindikati so namreč želeli, da bi skupnost zdravstvenega zavarovanja potrdila statut šele po široki javni razpravi neposrednih uporabnikov. Na plenumu so želeli slišati pripombe predstavnikov delovnih kolektivov k posameznim členom predloga statuta, vendar je razprava, ki so se je udeležili tudi predstavniki novomeškega komunalnega zavoda za socialno zavarovanje, minila brez bistvenih pripomb.

Odsotnost delegatov največjih delovnih organizacij krške občine, med njimi „Djuro Salaj“, Kovinarske, Agrokombinata, senovškega premogovnika in rugih daje vtis, da večina zaposlenih v krški občini ne zanima, kako bodo opredeljene njihove pravice v novem statutu zdravstvenega zavarovanja delavcev.

Kakšna je torej tolikokrat poudarjena skrb za delovnega človeka?

Ž. Š.

Od delovnega mesta, za katero delavec kandidira, je torej odvisno, ali pregled obvezen ali ne. V takšnem primeru bi morala delovna organizacija obvezen zdravniški pregled izdati predpisati. Praviloma nosi stroške zdravniškega pregleda delavec sam, razen če bi delovna organizacija imela v samoupravnem aktu določilo, da se sprejeto delavcu povrne stroški. Možno bi bilo nadomestilo izgube na zaslужku pa nikakor ne pride v poštev nadomestila za ločeno življenje pa ima delavec pravico le tedaj, če ustreza samoupravni akt delovne organizacije takšno nadomestilo ali dodatek pogoje in višino tega dodatka ali nadomestila izrecno predpisuje. Torej bo točen odgovor na vprašanje, ali vam dodatek gre ali ne, dobili v ustreznem pravilniku vaše delovne organizacije.

M. LIPUŠ

KUPON DE — Pravna posvetovalnica

PO STOPINJAH PRIPOROČILA SINDIKATOV O NAJMANJŠEM ZASLUŽKU 800 DINARJEV ZA NORMALNO DELO V REDNEM DELOVNEM ČASU

Celje: Odločna vztrajnost

Iz izjave predsednika celjskih sindikatov IVANA KRAMARJA: »Le redki so bili kolektivi, ki v letu 1968 niso izpolnili našega priporočila o najmanjšem zaslužku 600 dinarjev, čeprav smo sprva od vsepovsod slišali očitke, da se zavzemamo za nekaj nemogočega. Za prihodnje leto si zastavljamo za cilj in nalogo, da bi najmanjši zaslužki dosegli 800 din in da bi jih kolektivi sproti valorizirali glede na gibanje življenjskih stroškov. Ne glede na objektivne pogoje gospodarjenja nekolikant dvomim v sposobnosti vodstvenih kadrov v tistih delovnih organizacijah, kjer tega ne bi mogli storiti!«

Potem ko smo v minulih mesecih obiskali 17 kolektivov in jih povprašali, kako poskušajo izpolniti priporočilo in zahtevo sindikatov glede najmanjšega zaslužka 800 din za normalno delo v rednem delovnem času, z današnjo številko začnemo drugi krog naše akcije po stopinjah navedenega sindikalnega priporočila. Kot smo si namreč doslej to problematiko ogledovali skozi očala prizadetih delovnih organizacij, jo bomo poslej skušali prikazati v luči delovanja in prizadevanj občinskih sindikalnih svetov. Naš prvi obisk je veljal celjski občini in predsedniku njihovih sindikatov Ivanu Kramarju.

Po statističnih podatkih je marca letos 19 % vseh delavcev v gospodarstvu in 18 % delavcev v družbenih dejavnostih celjske občine zaslužilo manj kot 800 dinarjev mesečno. Skupaj vzeto gre za 2000 delavcev izmed 28.000, kolikor jih je zaposlenih v tej občini. Sodeč po zaslužkih so bili na najslabšem v tekstilni, kovinsko predelovalni industriji in gradbeništvu oziroma v delovnih organizacijah zdravstva.

„KAŽE, DA SE OBRAČA NA BOLJE!“

„Podatke o višini osebnih dohodkov po razredih z razponom 100 din statistika zajema in objavlja le dvakrat letno – marca in septembra. Kakšen je trenutni položaj glede najmanjših zaslužkov v celjski občini? “ je bilo prvo vprašanje Ivanu Kramarju.

„Najnovejša podatke naj bi statistika posredovala v prihodnjih dneh. Ne glede na to menim, da se stvari obračajo na bolje. Optimizem sloni na izkušnjah iz preteklosti. Ko smo se namreč leta 1968 celjski sindikati zavzemali za najmanjši zaslužek 600 din, smo z mnogih strani slišali očitke, da stvari poenostavljamo, da se zavzemamo zgolj za socialne ukrepe. Po konkretnih razgovorih s tako mislečimi ljudmi so le-ti tudi sami začeli razmišljati drugače. Rezultat tega pa je bil, da so bili le še redki kolektivi, kjer zaposlenim ne bi zagotovili zaslužkov najmanj 600 dinarjev. Nekaj podobnega pa se v naši

občini dogaja tudi zdaj, ko gre za zagotovitev najmanjšega zaslužka 800 dinarjev in za sproti no valorizacijo osebnih dohodkov glede na gibanje življenjskih stroškov.

V zvezi z našo sedanjo akcijo, pa čeprav nje realizacijo programiramo za naslednje leto, bi želel povedati še nekaj. Ne gre namreč samo za uresničevanje priporočila slovenskih sindikatov, s katerim se v Celju povsem strinjamo. Gre tudi za nujnost, da kot star industrijski center, če naj tako rečem, ne smemo zaostajati za republikami povprečji. Trenutno pa smo po osebnih dohodkih za 8 % pod republikim povprečjem. Zelo važno pa se mi končno zdi tudi to, da 800 dinarjev dandanes pomeni neprimerno manj kot pa v mesecu juniju, ko se je za tak najmanjši zaslužek zavzela konferenca slovenskih sindikatov. Prav zaradi tega celjski sindikati predlagamo, kot sem že omenil, tudi sprotno valorizacijo vseh osebnih dohodkov glede na gibanje življenjskih stroškov. Naše stališče je, da bi se osebni dohodki v letu 1971 morali gibati skladno z uspehi gospodarjenja, začeti z najmanjšimi zaslužki 800 din in upoštevati porast življenjskih stroškov, kot bomo ugotovili za letošnje leto. Pri tem pa sodimo, da ne bi bilo prav, če bi zaslužke valorizirali v enakem odstotku za vse zaposlene. V takem primeru bi delavec, ki zasluži 800 din, na račun npr. 10 % višjih življenjskih stroškov prejel 80 din dodatka, tisti z osebnim dohodkom 3000 din

pa 300 din več. S tem pa bi delavcu z najnižjimi prejemki le simbolično prispevali k povišanju življenjskih stroškov, tistemu drugemu z najvišjimi dohodki pa bi realno dvigali že tako ugoden standard. Prav zaradi tega predlagamo, naj bi nadomestilo osebnega dohodka na račun višjih življenjskih stroškov v vseh kolektivih izplačevali v absolutnem znesku in za vse enako. Šele s tem bi bila po našem mišljenju zagotovljena pravična rešitev tega nedvomno nadvse občutljivega in težkega problema.“

MOŽNOSTI SO, KAKO NAJ BI JIH URESNICILI?

„Tovariš predsednik! Vse to se lepo sliši, vendar kakšne so dejanske možnosti, da bi kolektivi vse to tudi uresničevali?“

„Verjamem, da je v naši občini nekaj kolektivov, v katerih se bodo pri uresničevanju naših zahtev znašli v težavah, vendar bomo celjski sindikati pri naši zahtevi dosledni in, upam, tudi uspešni. Pri tem imam v mislih naše izkušnje iz leta 1968. Z druge strani pa zaupam v vodstvene kadre, da bodo poskrbeli za potrebne premike in za spremembe v organizaciji dela in izboru takega asortimenta izdelkov, ki gredo v denar. Če vodstvene strukture v posameznih kolektivih ne bi znale doseči, da bi bili delavci zaposleni na takih delovnih mestih, ki bi zagotavljala najmanj 800 dinarjev mesečnega dohodka ob 100 % izpolnjeni delovni dolžnosti, lahko v tak vodstveni kader in v njegove sposobnosti resno podvomimo. Vendar bi takoj poudaril, da nam tudi v Celju primanjkuje sposobnih kadrov in da tisti, ki jih imamo, po mojem mišljenju v mnogih delovnih organizacijah niso dovolj nagradjeni za svoje delo. Ukrepati bo torej treba v obeh smereh, pri najnižjih in pri visokih zaslužkih.

In še nekaj: dandanes Celje

predstavlja „star industrijski center“, na račun katerega pa se je nekdo v naši družbi razvijal. Zato tudi od družbene skupnosti v širšem pomenu besede zahtevamo, da bi programe in načrte delovnih organizacij z našega območja obravnavala enakopravno s tistimi, ki so jih izoblikovali v drugih, trenutno bolj razvitih središčih!“

MILAN GOVEKAR

Kako do lastne hišice?

(Nadaljevanje s 1. strani)

Delavec, ki je zaposlen v tujni in razpolaga s stavbno parcelo v takšnem urbanistično urejenem zazidalnem okolju, lahko za zmerno ceno naroči, na primer stanovanjskemu podjetju v Kranju, da zanj pripravi vso to dokumentacijo do gradbenega dovoljenja. To naredi tudi stanovanjsko podjetje „Standard“ v Ljubljani in še nekatera druga podjetja. Pred tremi leti, ko je bil v gradbeništvu precejšen zastoj, pa so nekatera gradbena podjetja izvajala tudi gradbena dela na takšnih hišicah do tretje faze ali celo „na ključ“.

V Sloveniji torej imamo nekaj urbanistično urejenih področij, kjer delavec lahko naroči pri stanovanjskem podjetju ali kaki drugi delovni organizaciji potrebno gradbeno dokumentacijo, pri gradbenem podjetju pa sklene pogodbo za gradnjo stanovanjske hišice po njegovi želji. Žal pa takšnih področij ni veliko. Izdelava urbanistične dokumentacije je v mnogih občinah v velikem zastanku, postopek za pridobivanje gradbene dokumentacije pa tako zapleten in počasen, da ljudje marsikdaj izgubljajo živce, ko se lotijo gradnje novega doma. Premalo informirani graditelji prihajajo na ta način v velike težave, ki se jih često zavedo šele takrat, ko je gradbeni material že deponiran na stavb-

ni parceli. Potem se začne dolg postopek za izjemno dovolitev gradnje, ali pa pride do gradnje „na črno“ itd.

Dokler ne bomo dosegli boljše družbene organizacije celotnega stanovanjskega gospodarstva, gradbena podjetja ne bodo imela interesa, da bi posameznim graditeljem družinskih hišic urejala gradbeno dokumentacijo. Resolucija o nadaljnjem razvoju stanovanjskega gospodarstva, ki jo pripravlja republiška skupščina, bo na tem področju marsikaj spremenila, s tem pa bo prav gotovo povečala tudi interes gradbenih podjetij za tovrstno dejavnost.

VPRAŠANJE: Ali menite, da bodo gradbena podjetja v bodoče pokazala kaj več zanimanja za gradnjo zasebnih stanovanjskih hišic tudi s tem, da bi se obvezala za njihovo gradnjo „na ključ“?

ODGOVOR: V sedanji ne-normalni konjunkturi v investicijski izgradnji je takšen interes gradbenih podjetij, zlasti večjih, res minimalen. Pred tremi ali štirimi leti pa so se nekatera gradbena podjetja – kot že rečeno – že začela usmerjati tudi v gradnjo stanovanjskih hišic „na ključ“, največkrat pa samo do tretje faze.

Sredstvo za ohranitev svežine in vitalnosti

poljuven

NOVO • NOVO • NOVO • NOVO

Tudi pri čiščenju čevljev pričakujete uspeh. Krema TRIUMF vam to zagotavlja, ker vsebuje poleg drugih sestavin tudi lanolin in silikone.

— lanolin najbolje neguje usnje ter mu daje visok in trajen sijaj;

— silikoni ščitijo usnje pred škodljivim vplivom vode. Usnje bo bolj odporno in ne bo prepuščalo.

Kremo TRIUMF lahko uporabljate za vsakodnevno nego čevljev. Po potrebi je zelo primerna tudi za nego drugih usnjenih predmetov.

TRIUMF — nova krema za čevlje z vsemi dosedanjimi izkušnjami in izsledki v laboratorijih Ilirije, največjega proizvajalca sredstev za nego čevljev.

ILIRIJA

Tovarna kemičnih izdelkov Ljubljana-Vič

Gradbena podjetja ustvarjajo pri stanovanjski izgradnji nasploh največkrat zelo majhen ostanek dohodka. Pri gradnji individualnih hišic pa je gospodarski rezultat še manjši. Zaradi tega pa tudi zaradi naglega naraščanja cen gradbenih materialov je interes večjih gradbenih podjetij za tovrstno gradnjo popolnoma presahnil, tako da je ta gradnja danes v glavnem v rokah zasebnih obrtnikov. V takšnih razmerah si graditelji še posebej prizadevajo, da bi z lastnim delom in sploh s čim nižjimi stroški prišli do lastne strehe. V načrtovanju nadaljnjega razvoja stanovanjske graditve pa se gradbena podjetja resno pripravljajo, da bodo kupcem nudila občutno večje število enodružinskih stanovanjskih hiš različnih tipov in kakovosti, ki jih bodo delavci lahko kupovali po izbiri. Osnovni pogoj za to pa je seveda zazidalno zemljišče.

M. P.

GLASILA DELOVNIH ORGANIZACIJ SLOVENIJE

Družbeno-politične organizacije pomagajo urednikom

Zadnje čase se je povečalo zanimanje za tisk v delovnih organizacijah. Ne samo sindikati, ki že vrsto let načrtno spremljajo glasila delovnih organizacij, zbirajo o njih podatke, jih analizirajo ter prek njih seznanjajo svoje člane o nalozah in ciljih organizacije, ampak tudi Zveza komunistov in Zveza mladine sta si zastavili vprašanje, kakšno množično sredstvo obveščanja v delovnih organizacijah in izven njih predstavlja ta tisk.

Brez dvoma pomeni poprečna mesečna naklada samo glasil delovnih organizacij – pri tem ne omenjamo tudi občasnih internih biltenov in informacij – z več kot 313.000 izvodov močno obilno. To zlasti, ker predstavljajo 235.300 v družbenem sektorju zaposlenim delavcem v Sloveniji enega izmed rednih sredstev za obveščanje in ker predstavljajo kar 42 odstotkom nekvalificiranih in polkvalificiranih delavcev edino pisano sredstvo za obveščanje.

Tako kot so sindikati prek uredništva razširili omrežje poti za obveščanje članstva v osnovnih organizacijah in zbiranje zanimivih informacij s spremljanjem glasil delovnih organizacij, pripravljajo podobne programe sodelovanja z uredništvom teh glasil tudi v republiški konferenci Zveze mladine Slovenije in v centralnem komiteju Zveze komunistov Slovenije.

SODELOVATI PO NAČELU „DAŠ – DAM“

Med najbolj pogoste težave, s katerimi se otepa uredniki glasil delovnih organizacij, sodi pomanjkanje sodelavcev – dopisnikov. Po navadi urednik sam napiše oziroma pripravi do ene tretjine, včasih pa tudi polovico vseh

sestavkov. Zato je vesel vsakogar, ki je pripravljen napisati kaj zanimivega.

Prav takšne razmere lahko s pridom izkoristijo družbeno-politične organizacije in politični delavci. Namesto da seznanjajo svoje člane o delu organizacije na sestankih, z zapisniki ali v razgovorih, naj se dogovorijo z uredniki za medsebojno pomoč in sodelovanje po načelu „daš – dam“. Seveda se je treba držati dogovorjenih tem, rokov in obsega sestavkov in upoštevati predloge urednikov za morebitne jezikovne in stilске dopolnitve napisanega. Toda kljub takim „neprijetnostim“ je učinek objavljenih sporočil, poročil, ocen in kritik med člani delovne skupnosti dosti večji od informiranja na druge, že omenjene načine.

In končno, vsak politični delavec, najsi dela v sindikalni, mladinski ali drugi organizaciji, mora tudi javno nastopati. Med člani kolektiva mora biti poznan, saj opravlja pomembne funkcije. Zato kaže tam, kjer izdajajo interno glasilo, od časa do časa napisati ne samo sestavek o delu organizacije, v kateri je aktiven, ampak tudi objaviti v glasilu osebno razmišljanje o prispevek, ki sili bralca k temu, da zavzame določen odnos do vsebine. Pisana beseda je odlično orodje zoper dezinformacijo; je pa tudi odlično sredstvo, ki človeka navaja misliti jasno in se tudi jasno izražati.

DA BODO UREDNIKI V BODOČE BOLJŠE IN BOLJ POPOLNO OBVEŠČENI

Dosedanja praksa službe RS ZSS za informiranje, ki pošilja urednikom glasil delovnih organizacij interni bilten republiškega sveta Zveze sindikatov

Slovenije, je obrodila prve sadove. Vsaj glede politike in ciljev pa tudi tekočih nalog sindikatov so ti ljudje v uredništvih kar dobro seznanjeni. Včasih so se morali v razgovorih s sindikalnimi delavci omejevati na vpraševanje, kaj je novega v organizaciji, ali bi bilo kaj zanimivega za objavo v glasilu itd. S takšnim, v novinarstvu nezaželenim nastopom si niso utrjevali ne uredniškega ugleda pa tudi do zanimivih informacij niso prihajali. Sedaj – z internim biltenom RS ZSS kar dobro obveščeni – nastopajo v razgovorih s sindikalnimi delavci kot enakopravni partnerji. Vprašujejo, kaj je storila na primer sindikalna organizacija, da se v podjetju odpravi mesečni osebni dohodek pod 800 dinarjev, kakšno je stališče osnovne organizacije sindikata do težen v podjetju, da bi okrnili pristojnosti nekega kolektivnega izvršilnega organa itd. Zahtevajo določene odgovore in ne nasedajo morebitnemu izmikljanju.

Redno prejetanje internega biltena RS ZSS pa urednikom tudi omogoča, da zanimiva poročila in analize ponatisnejo v glasilih ter na ta način seznanijo z njimi svoje bralce.

Da so koristi takšnega sodelovanja z uredniki glasil delovnih organizacij velike, dokazuje tudi interes Zveze mladine Slovenije in Zveze komunistov Slovenije za podobno povezavo z uredništvom. In da ne bo nepotrebnega razmetavanja denarja, pripravljajo v sindikatih predlog za izdajanje posebnega informativnega biltena, ki bo namenjen urednikom in uredniškim odborom. Urejevali naj bi ga poleg služb za informiranje republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije še podobne službe republiške konference Zveze mladine Slovenije, centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije in verjetno tudi gospodarske zbornice SRS.

Predlog nakazuje naslednje: informacije morajo biti po vsebini zanimive in privlačne za najširši krog bralcev, usmerjene in angažirane. Ob koncu vsake take informacije bo objavljeno več vprašanj in napotil uredniku oziroma članom uredniškega odbora, ki naj omogočijo obogatitev informacije z zanimivostmi v domači organizaciji.

Ker je predvideno, da bodo prejeli tak bilten ne le uredniki glasil delovnih organizacij, ampak tudi odgovorne osebe za urejanje občasnih internih biltenov ali tako imenovanih informacij, priporočamo vsem zainteresiranim, naj sporočijo službi RS ZSS za informiranje, Ljubljana, Dalmatinova 4, ime in naslov biltena ali informacij, ki jih urejajo, ter svoje ime in točen naslov delovne organizacije, kjer delajo. Tako bo mogoče zagotoviti, da bo predvideni pripomoček za boljše obveščeno urednikov in organizatorjev informiranja v delovnih organizacijah prihajal tudi njim v roke!

PRIHODNJIČ:

„TUDI TEBI, BRALEC, NEKAJ NASVETOV IN PRIPOROČIL!“

DUŠAN REBOLJ

Kar smo v našem listu napovedali že pred meseci — da bo treba sprejem načrta razvoja Jugoslavije preložiti na prihodnje leto — se je tudi zgodilo. Konec je umetne dileme, kdo je za plan in kdo za sistem, kajti zdaj menda že vsi vemo, da ni dobrega plana brez dobrega sistema, torej sistema, ki bo podrejen samoupravnemu socialističnemu

konceptu družbene reprodukcije. Treba je odpraviti temeljne dileme v gospodarskem si-

politiko, ki bi krepila osnovne spodbude v sistemu tržišča, dohodka in samoupravnega

vizni režim, razvoj premalo razvitih itd. Le na osnovi stvarnih in jasnih problemov

republike zagotovijo lasten gospodarski in družbeni razvoj in naj nosijo tudi odgovornost tako zanj kot za razvoj celotne jugoslovanske skupnosti.

Odložitev plana torej nikakor ne pomeni odlaganja dela v zvezi z izpopolnjevanjem sistema.

-vk-

Največ v zidove

Z novimi ukrepi bo treba ukiniti številne privilegije, ki smo jih uzakonili po 1968. letu

Tiste lepe obljube petih let, da ne bomo toliko gradili, ampak modernizirali proizvodnjo in ustvarjali raje več, "za našega delovnega človeka", so ostale prazne besede. Od skupnih investicij v gospodarstvu odpade namreč na modernizacijo skromnejši del: leta 1968 le 40 %, lani 41 %. Očitna je usmeritev v nove objekte. V modernizaciji je na prvem mestu industrija papirja, ki je imela 1969. leta 62 % sodobne opreme, sledi ji ladjedelništvo z 61 %, kmetijska industrija s 60 %, nekovine in premog z 58 % itd. Sedaj pa vgrajujejo najmodernejšo opremo jugoslovanske železarne Skopje, Smederevo, Jesenice in del železnega metalurškega kombinata. Vse kaže, da usmeritev na modernizacijo ni odvisna zgolj od višine lastne akumulacije, ampak bolj od carinske zaščite in cen. Kako sicer pojasniti dejstvo, da barvna metalurgija, ki je imela maksimirane cene, odplačuje za modernizacijo 11,4 %, železarne 9,3 % — čeprav so to panoge z minimalno akumulacijo! — kovinska industrija, ki cene svobodno oblikuje in ima 26-odstotno carinsko zaščito, pa 8,8 %.

Očitno je, da so izsiljene spremembe v ekonomski politiki po 1968. letu uzakonile številne privilegije, nekatere panoge pa so ostale v slabšem položaju.

Pri odločanju o novih ukrepih, ki jih namerava ZIS predložiti zvezni skupščini, bo treba te podatke nedvomno upoštevati in se zavedati vse odgovornosti pri krojenju našega prihodnjega ekonomskega življenja.

-pk-

Ali veste...

... da je v Sloveniji lani prejelo otroški dodatek povprečno 209.471 otrok, izdatki za otroške dodatke pa so dosegli le 96,4 % finančnega načrta. Število otrok ki so prejeli otroški dodatek, je bilo namreč za 3,6 % manjše, kot so predvidevali. Če primerjamo izdatke za otroške dodatke v letu 1969 in letu 1968, so bili izdatki lani kar za 5,6 % nižji.

... da je ZIS soglasno sprejel predlog narodne banke, naj bi kratkoročne kredite gospodarstvu spremenili v trajna obratna sredstva. Za tem dejanjem se skriva precej velika vsota. Gre za finančno operacijo s skoraj 10 milijardami-dinarjev kredita. Po tej finančni operaciji bi bilo gospodarstvo letno razbremenjeno za približno 500 milijonov dinarjev. Seveda to daniro NB še ni dokončno oddano, sedaj ga tehtajo še v republikah, da bi videli, koliko bo kdo dobil.

Komentatorjev stolpec

S KAKŠNIMI ZDRAVILI?

Po 1. seji konference ZKJ, kjer je štekla sproščena pa tudi odgovorna beseda o sedanjih gospodarskih razmerah, se je zanimanje javnosti osredotočilo zlasti na vprašanje, kako bomo obvladali sedanje gospodarske tokove. Ali se bomo lotili zdravljenja gospodarstva pri bolezenskih koreninah, ali pa le z aspirini, to je z lajšanjem najhujših bolečin, kakor bodo slej ko prej delovali tudi sedanji ukrepi, če jih ne bomo čimprej zamenjali z bolj koristnimi.

Resnici na ljubo je treba reči, da pričakuje večina ljudi korenite spremembe v gospodarskem sistemu, saj je jasno, da bi se s „popravljanjem“ sistema gospodarstvo še zlepa ne moglo postaviti na noge. Ni pa še jasno, kakšna vse so lahko zdravila.

Za zdaj sta znani dve možni varianti stabilizacijskega programa: optimalna in delna. Zamrzovanje cen je nedvomno del delne variante, z optimalno pa naj bi potisnili vse oblike porabe „v realne okvire“. To pa pomeni, da je sedanja vloga zveze nezdružljiva s kakršnim koli stabilizacijskim programom. Dejstvo, da je zveza samo letos vzela gospodarstvu in razdelila 14,5 milijarde dinarjev, razen tega pa natisnila še kakšne dve milijardi dinarjev, kaže, da take funkcije federacije nikakor ni mogoče vgraditi v stabilizacijski program. Prvi korak za uspeh stabilizacijskega programa je torej prav odvzem vseh ekonomskih funkcij federacije — razen sklada za nerazvite — in prenos vseh obveznosti in dohodkov na republike.

To pa je samo prvi korak. Razmere se ne bodo bistveno spremenile, če bodo potem republike ravnale tako, kot sedaj federacija, zato bi morale tudi republike urediti račune z gospodarskimi organizacijami, in to na istih načelih, ki jih danes postavljajo federaciji. Šele potem, ko bi imeli čiste račune od federacije do gospodarskih organizacij, bi prišlo na vrsto osrednje področje, na katero bo usmerjen stabilizacijski program: poraba in delitev. Glede tega pa je generalni cilj že tako znan: porabiti toliko, kot imamo, deliti tisto, kar smo ustvarili.

Tudi svet Zveze sindikatov se zavzema za stvaren in učinkovit program stabilizacije. Po njegovi sodbi je mišljenje, da se stabilizacija lahko doseže v enem letu, politična zabloda: to je dolgotrajen proces, ki ne bo dopuščal bistvenega izboljšanja življenjske ravni. Svet Zveze sindikatov vztraja pri tem, da se osebni dohodki lahko povečujejo le za toliko, kot življenjski stroški, in sicer le tam, kjer so pod povprečjem. Sindikati so se ponovno izrekli proti pojmovanju, da je vsaka proizvodnja družbeno koristna in proti praksi, naj bodo merilo povprečja najslabši. Seveda se sindikati s tem ne odrekaajo boju za vsakega posameznika: uprli pa se bodo tudi normalnemu tehnološkemu napredku, če bi ob njem ne mislili predvsem na delavce. Vsi stabilizacijski programi morajo vsebovati program materialne in družbene stabilnosti delavcev. Za razbremenitev gospodarstva kot bistven pogoj stabilizacije imajo sindikati tudi konkretne predloge: gospodarske panoge naj bi obdavčevali diferencirano, financiranje družbene porabe naj bi ne bremenilo le osebnih dohodkov, ampak tudi dohodek delovnih organizacij. Jazajli naj bi investicije in uvedli ostre sankcije proti bankam, ki dajejo lažna potrdila o zagotovljenih sredstvih: ekonomske funkcije federacije je treba takoj omejiti v skladu z dogovorom, uvoz pa naj bi selektivno omejili tudi za ceno znižane ali prekinjene proizvodnje, kar smo že začeli uresničevati.

Program „voznega reda“ za predvidene ukrepe je torej jasen. Določiti je treba le roke, do kdaj kakšno točko uresničiti, razdeliti naloge med organe, ki ga naj uresničijo in opredeliti odgovornost za doslej vse pre pogosto neimenovane „nosilce nalog“.

V. B.

Dela nismo odložili!

stemu, saj je prav to osnova za dobre programe razvoja delovnih organizacij in njihovih združenj ter za ekonomsko

razvoja. Gre, kot je znano, za razširjeno reprodukcijo, za tržišče in cene, davčno politiko, zunanjetrgovinski in de-

in interesov je moč zgraditi mehanizem za reševanje: izhodišče pa morajo biti sklepi 1. seje konference ZKJ, naj si

OČITNO JE, DA SMO PROBLEME PODCENJEVALI

Inž. IVAN KUKOVEC na prvi konferenci ZKJ: O nalogah in akcijah komunistov, sindikalnih organizacij kmetijstva, živilske in tobačne industrije Slovenije pri oblikovanju in uveljavljanju stališč in sklepov konference ZKS in ZKJ o razvoju socialističnih odnosov v kmetijstvu in na vasi

V slovenskih sindikatih smo na zahtevo delavcev v kmetijstvu in prehranbeni industriji že v začetku leta 1968 na plenarni seji razpravljali o nezaželenih pojavih, težnjah in procesih v kmetijstvu in na kmetijskem trgu. Dejansko so postali za skrbljeni delavci v neposredni kmetijski proizvodnji že sredi 1967. leta, ko so ugotavljali, da kljub znatno povečanemu prizadevanju in doseganju sorazmerno dobrih proizvodnih rezultatov ne dosegajo temu primeren gospodarskih uspehov, takih, kot bi jih v skladu z reformnimi cilji morali. Nikakor niso mogli razumeti nenadnih težav, denimo v prodaji, ki so nastale zaradi nenormalno nizkih cen kmetijskim proizvodom, težav v izvozu, posledic nepotrebnega uvoza kmetijskih proizvodov, skokovitega naraščanja cen reprodukcijskega materiala in drugih proizvodnih stroškov ter še drugih paradoksalnih pojavov. Predvsem pa jih je skrbel sorazmerno neprizadet odnos pristojnih organov in posameznikov do teh pojavov, čeprav so bili seznanjeni z razmerami, ko smo razlagali te probleme, so nas včasih tudi zavračali, češ, da ne vemo, kaj so reformna načela.

Danes je očitno, da smo probleme podcenjevali. To je imelo hude posledice posredno za celotno gospodarstvo, neposredno pa za družbeno kmetijsko proizvodnjo in za kmetijstvo kot panogo v celoti. Še posebno močno je bila prizadeta intenzivno industrijsko organizirana živinoreja v Sloveniji in tudi drugje. Ko so postali nerentabilni tudi najmodernejši živinorejski obrati in ker ni bilo videti rešitve, so kmetijske organizacije v letih 1968 in 1969 opustile dve tretjini lastne živinorejske proizvodnje. Temu primerno so bili ekstenzivirani poljski kolobarji z vsemi dolgoročnimi negativnimi posledicami.

To pa se je tudi kaj kmalu odrazilo na kmetijskem trgu, saj je zmanjkalo mesa in mleka. Kmetje — blagovni proizvajalci — so bili namreč prisiljeni reagirati v načinu gospodarjenja na podoben način, zaradi česar je tudi kooperacijska proizvodnja praktično prenehala. S tem se je jasno pokazalo, kako veliko vlogo ima in mora imeti družbeno kmetijstvo pri oskrbi domačega trga in v izvozu ter kako važna je postala

kooperacijska proizvodnja ter končno, kako občutljivo je kmetijstvo za pogoje gospodarjenja in za razmere na tržišču.

Zaradi težav v lastni in kooperacijski proizvodnji so se kmetijske organizacije v precejšnji meri zaprle vase — tudi v samoupravnih odnosih! Reševale so predvsem problem osebnih dohodkov zaposlenih, večinoma s pomočjo dohodka iz kmetijskih dejavnosti, zlasti pa z donosnim trgovanjem. Kljub temu je v Sloveniji na družbenih kmetijskih obratih v zadnjih treh letih izgubilo delo kakih 5.000 delavcev. Z velikimi težavami so se zaposlili drugod; šlo je brez stank in drugih oblik pritiska zato, ker smo se pravočasno angažirali. Kmetijskim organizacijam pa je ostalo težko breme, kako danes in jutri v ugodnejših pogojih ponovno aktivirati proizvodne kapacitete z novimi ljudmi, ki pa so brez potrebne prakse. Najtežje je namreč to, da so se razšli zelo številni izurjeni strokovni timi, ki so bili sposobni dosegati vrhunske rezultate. Posredne posledice so torej mnogo hujše kot neposredne, ki jih je možno reševati z morebitnim pokrivanjem nastalih izgub. Delovne morale pa ljudem ni možno plačati samo z denarjem. To velja poudariti zaradi tega, ker lahko pogosto slišimo mnenje, češ da v Sloveniji nimamo kakih posebnih problemov v kmetijstvu.

Velja pa tudi ugotoviti, da kmetijcem v naši republiki sprva pristojni niso verjeli, da so razmere kritične. Velja tudi poudariti, da smo prišli do enotnih ocen razmer mnogo prej kot drugod v Jugoslaviji. Tako je že leta 1968 slovenska skupščina najresnejše razpravljala o problemih v

inles ribnica

PRODAJA
POLKNA
VRATA
OKNA
NA KREDIT

(NADALJEVANJE PRIHODNJIČ)

V OBJEKTIVU

Komandna plošča pomeni za Jutranjko veliko pridobitev. Z njeno pomočjo je možno kontrolirati potek proizvodnega procesa.

Samo-rastniki iz Jutranjke

Osem let je tega, ko so sevniški občinski mošnje v register podjetij zapisali obrtno krojaško delavnico. Toda le malokdo je tedaj pomislil, da bo na tem istem temeljnem kamnu zrasla Jutranjka, tovarna, ki s svojo konfekcijo oblači otroke po vsej naši domovini. V prvem letu obstoja je delovni kolektiv sedmih šivilj na sedmih šivalnih strojih priskrbel za šestdeset starih dinarjev bruto produkta. Skoraj stokrat pomnoženi delovni kolektiv, čigar obstoj in razvoj sta še vedno v dokajšnji meri odvisna od sredstev, ki jih ustvari sam, bo osmo obletnico obstoja kronal z rekordnim bruto produktom — s petimi milijardami starih dinarjev.

Danes se v Jutranjki odločajo za ponovno razširitev proizvodnih

zmogljivosti. Investicija, ki bo znašala približno milijardo dinarjev, bo delno krita iz lastnih sredstev, delno pa iz kreditov. Vodstvo podjetja predvideva, da bo delovni kolektiv, okrepjen z dotokom nove delovne sile in z novimi proizvodnimi zmogljivostmi, uspel letno proizvajati za enajst milijard bruto produkta.

„Kljub temu, da nismo veliki, je jugoslovanski kupec priznal našim

proizvodom visoko kvaliteto. Ko se bo investirani dinar obrnil, bosta večja količina in boljše kvaliteta izdelkov postala poročstvo uspešnega konkuriranja tudi izven meja domačega tržišča, kajti danes nam je v edino pomoč pri ustvarjanju imena na trgu dežel zahodne Evrope kooperacijska pogodba z zahodnonemškim tekstilnim podjetjem, ki nam dobavlja surovine.“

Otroci, tudi to zimo vam bo toplo! Blago za vaše plaščke so že poslali na tekoči trak.

Za vsak primer... Nobena šivilja ni nezmotljiva, pa naj bo še tako dobra.

S KAMERO PO KOLEKTIVIH

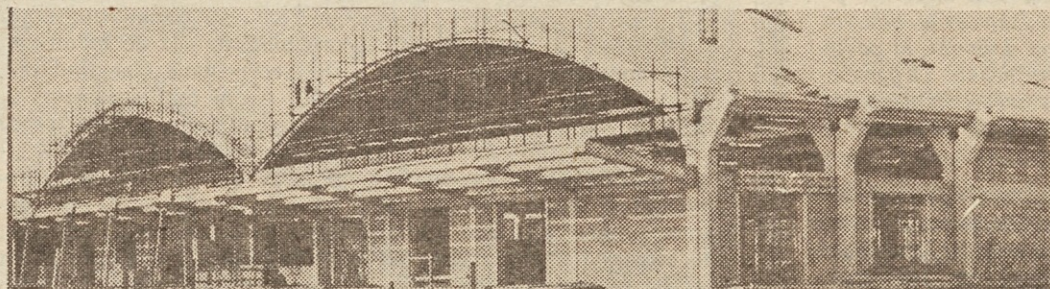
JAVNA SKLADIŠČA SE ŠIRIJO

Ob Smartinski cesti v Ljubljani raste nova hala Javnih skladišč. To bo trinajsta hala Javnih skladišč in bo s 14.500 kvadratnimi metri v obeh etažah povečala celotno površino skladišnih prostorov na 235 tisoč kvadratnih metrov.

Potrebe po skladiščnih prostorih so zelo velike. Pri Javnih skladiščih bi jih potrebovali vsaj še enkrat toliko. Zato nameravajo zgraditi od 1972. leta naprej vsako leto vsaj 10.000 kvadratnih metrov novih prostorov.

Prihodnje leto bodo Javna skladišča povečala tudi svoje prostore v Mariboru in zgradila 9.000 kvadratnih metrov carinskih skladišč v Novem mestu.

Halo, ki jo sedaj gradijo ob Smartinski cesti, bo uporabljalo trgovsko podjetje Astra.

V SKIP SO PRIPRAVILI NOV PROIZVOD

Levo: V podjetju SKIP iz Vižmarji pri Ljubljani pripravljajo nov proizvod. Prototip pretvornega betonskega silosa je že narejen in je bil tudi že razstavljen na Zagrebškem velesejmu.

Nov proizvod, ki ga bodo prihodnje leto začeli izdelovati serijsko, je prvi tako velik in mehaniziran proizvod pri nas.

Gradbena podjetja vedno bolj uporabljajo za več gradbišč eno betonsko bazo. S kamioni dovažajo tekoči beton na gradbišča in ga odlagajo v silos.

Prednost novega proizvoda SKIPA je v tem, da je skoro še enkrat večji od dosedanjih. Drži 6 kubičnih metrov betona. Ima hidravlično dvigalo in tudi loputa se odpre na isti način. Upravlja jo ročno ali s telekomandami. Dve gumijasti kolesi omogočata, da ga enostavno prepeljejo na drugo gradbišče.

OD VSEPOVSOD

VEČJE PROIZVODNE ZMOGLJIVOSTI

V obratu Tovarne usnja Slovenj Gradec za izdelavo montažnih delov za čevljarstvo industrijo so letos z novo opremo in tehnologijo povečali proizvodne zmogljivosti od 150.000 na 1 milijon metrov okvircev na mesec. Okvirce pošiljajo iz slovenjgraške Tovarne usnja tudi čevljarstvu industriji na tujem.

(an)

IZ TOMOSA NOVI AVTOMOBILI

Iz koprke Tovarne motornih vozil Koper bodo že na pomlad prihodnjega leta prišli novi malolitražni osebni avtomobili. Citroen GS, ki se je nedavno rodil v institutih znane francoske tovarne avtomobilov Citroen, bo imel 1015 ccm, 61 KM in zračno hlajenje. Dosegel bo skoraj 150 km na uro, prodajali pa ga bodo tudi za dinarje. V devizah bo Citroen GS veljal blizu 2700 dolarjev oziroma do 37.000 dinarjev. Novo vozilo kljub nizki prostornini motorja torej ne bo poceni, posebno če računamo s tem, da je končna cena avtomobila praviloma vedno višja od napovedane.

A. Ul.

ISKRA PRŽANJ BO ZAČELA IZDELOVATI TELEVIZIJSKE SPREJEMNIKE ZA AMERIŠKO TRŽIŠČE

Pogodba, vredna 20 milijonov dolarjev

Novi proizvodni prostori v Pržanju bodo predvidoma nared že letos

V Iskrini tovarni za elektronično in avtomatiko — Pržanj gradijo nove proizvodne prostore s skupno površino 2500 kvadratnih metrov. Računajo tudi, da bodo nove prostore že pred koncem letošnjega leta predali svojemu namenu.

Za gradnjo novih proizvodnih prostorov so se v Pržanju odločili zato, ker bodo v najkrajšem času začeli proizvajati prenosne črno-bele televizijske sprejemnike. Velikoserijska proizvodnja teh televizorjev bo namenjena predvsem tujemu, deloma pa tudi domačemu trgu.

„Že na pomlad so stekli prvi razgovori z ameriškim podjetjem Selectron o sodelovanju na področju tako imenovane zabavne elektronike...“

nam je povedal inž. Andrej Pardubsky. V Iskri hočejo in tudi morajo, tako jih pač zavezuje podpisana pogodba, izdelati kvaliteten, vendar cenen televizijski sprejemnik, ki bo dostopen širšemu krogu kupcev. K uresničenju teh načrtov bo v dobršni meri pripomoglo to, da se bodo v Pržanju poslužili najnovejših izkušenj ameriške tehnologije, kar bo razen kvalitete pripomoglo tudi k znižanju proizvodnih stroškov.

Novi televizorji bodo ustrezali ameriškim in evropskim normam. V pržanski Istri za-

trjujejo, da glede tega ne bodo imeli večjih problemov. „Želimo si le, da bi bil naš devizni režim čimbolj stabilen...“, razmišljajo strokovnjaki v Pržanju. „Od tega bo namreč v veliki meri odvisen uspeh oziroma

stabilnost našega poslovnega dogovora z Američani...“

Že letos se bodo torej v Pržanju odprla vrata nove sodobne tovarne, iz katere bo letno prišlo najmanj 100 tisoč prenosnih

črno-belih televizijskih sprejemnikov, namenjenih ameriškem in našemu tržišču. Delavci Iskrine tovarne v Pržanju bodo tako kmalu imeli polne roke dela.

A. Ul.

SPREJETA SO IZHODIŠČA ZA IZDELAVO DELOVNEGA NAČRTA RUDNIKA LIGNITA VELENJE ZA LETO 1971

Napovedujejo splošen porast

Računajo s proizvodnjo 3 milijone 600 tisoč ton lignita, predvidevajo pa tudi občutno povečanje realizacije nekaterih zunanjih obratov ● V prihodnjem letu bo treba pospešiti akcijo za izboljšanje delovnih in življenjskih razmer velenjskih rudarjev

RAZPOLOŽLJIVE PROIZVODNE ZMOGLJIVOSTI IZKORIŠČENE

Centralni delavski svet Rudnika lignita Velenje je na zadnji seji obravnaval predlog osnov za izdelavo letnega delovnega načrta za 1971. leto. O načrtu so razpravljali pred tem v samoupravnih organih samostojnih organizacij združenega dela ter na zborih kolektiva. Povsod so ta načrt podprli.

V Rudniku lignita Velenje ugotavljajo, da so skozi vse letošnje leto vse razpoložljive proizvodne zmogljivosti izkoriščene, kapacitete elektrostrojnega obrata in tovarne za proizvodnjo elektrofilitrskih zidakov pa so že nekaj časa premajhne. Zato so se odločili za povečanje proizvodnih zmogljivosti teh dveh obratov, pa tudi pri proizvodnji premoga so začeli s pripravami za povečanje izkopa.

V velenjskem rudniku so računali, da bodo letos nakopali 3.200.000 ton lignita, zadnji podatki pa kažejo, da bo dosežena proizvodnja 3.450.000 ton. Letna proizvodnja se bo, po zdajšnjih napovedih, povečala za 7,8 %, dnevna proizvodnja pa za 5,8 %, seveda predvsem na račun večjih učinkov. Tudi druge dejavnosti v okviru Rudnika lignita Velenje bodo do konca leta močno presegle predvideno realizacijo.

Rudarjev v Velenju še vedno manjka, saj je število zaposlenih za kakih 100 delavcev manjše, kot so računali. Medtem ko so znašali lani v poprečju osebni dohodki zaposlenih v velenjskem Rudniku lignita 1450 dinarjev, bodo letos predvidoma 1.630 dinarjev, pri čemer računajo na povečanje zaslužkov v zadnjih treh mesecih letos.

lignita dnevno, so v velenjskem premogovniku predvideli, da bodo leta 1971 nakopali 3.600.000 ton lignita ali 11.920 ton na dan. Računajo, da se bodo prihodnje leto učinki povečali za 5 %, sicer pa bodo namenili vso pozornost obnovi opreme in pospešitvi rudarskih raziskav.

Računajo tudi, da bodo prihodnje leto prodali 3.400.000 ton lignita, kakih 200.000 ton zdroba pa bodo deponirali, ker bo v letu 1972 začela redno obratovati nova Termoelektrarna Šoštanj III.

Zunanje dejavnosti bodo, kot računajo, prihodnje leto dosegle že blizu 86 milijonov dinarjev realizacije ali za 55 % več kot letos. Na veliko povečanje realizacije računajo v tovarni za proizvodnjo elektrofilitrskih zidakov, v elektrostrojnih obratih ter pri jamskih gradnjah.

Ker Rudniku lignita Velenje še vedno primanjkuje delavcev, si bodo prizadevali izboljšati tako delovne kot življenjske razmere zaposlenih. V načrtu je gradnja sodobnega samskega doma ter uredbite prehrane za samce in pa pospešena gradnja družinskih stanovanj.

(vš)

KAKŠNA SO OSNOVNA IZHODIŠČA DELOVNEGA NAČRTA ZA LETO 1971?

Upoštevajo potrebe kupcev, pa tudi možnosti proizvodnje, sedanja zmogljivost izvoznega jaška je namreč le 12.000 ton

Potrošniki lahko izbirajo blago v poslovalnicah:

TRGOVSKA HIŠA, Ljubljana, Tomšičeva 2
BLAGOVNICA S STANOVANJSKO OPREMO,
Ljubljana, Wolfova 1

KONFEKCIJA ELITA, Ljubljana, Čopova 7
BLAGOVNICA NAMA, Škofja Loka
BLAGOVNICA NAMA, Kočevje

VELEBLAGOVNICA

nama

- priporoča potrošnikom hiter, sodoben in cenen nakup vseh potrebščin za sebe, za družino, za dom in za gospodinjstvo
- potrošnikom nudi blago na obročno odplačevanje
- za tuje kupce je v hiši menjalnica

LJUBLJANA

MED BRKINI IN ČIČARIJO

Na evropski ravni

V »Plami« iz Podgrada bodo že prihodnje leto podvojili vrednost proizvodnje

Na meji med Brkini in Čičarijo je v Podgradu v ilirskobistriški občini zrasla nova tovarna „Plama“ — industrija za proizvodnjo in predelavo plastičnih mas. Ta teden pa so svečano odprli nov obrat s skupno površino 5000 kvadratnih metrov za proizvodnjo mehke pene, ki je opremljen z najsoodobnejšimi stroji.

„S proizvodnjo v novih prostorih in po najsoodobnejših evropski in svetovni ravni, kar zadeva kvaliteto tega izdelka,“ je pojasnil dipl. inž. Borvin Brišček, vodja proizvodnega sektorja v tovarni „Plama“. „Po količinah pa bomo že na samem začetku zadovoljili najmanj polovico jugoslovanskih potreb po tem izdelku. Zmogljivosti novega obrata so, kajpak, še mnogo večje...“

Investicija v novi obrat je podjetje veljala dobro milijardo starih dinarjev. Pretežni del sredstev so porabili za nakup novih strojev, nekaj za zidove, nekaj pa za obratna sredstva. V tovarni zatrjujejo, končno pa so

to pokazali tudi izračuni, da bodo z novim obratom mehke pene povečali vrednost proizvodnje od 3,5 milijarde starih dinarjev na 7 do 8 milijard starih dinarjev v prihodnjem letu. Temu primerno bo porasel dohodek, ostanek dohodka in, razumljivo, porasli bodo tudi osebni dohodki zaposlenih, čeprav že danes v podjetju „Plama“ dosega povprečje 140.00 S-dinarjev.

„Edino, česar se bojimo, je, da nas zvezna administracija ne bi prizadela s kakšno omejitvijo pri uvozu reprodukcijskega materiala. Že zdaj namreč za našo proizvodnjo uvozimo blizu 60 odstotkov surovin, poslej pa jih bomo uvažali celo več kot 80

odstotkov,“ je malce zaskrbljeno dejal vodja proizvodnje.

Ob koncu našega zapisa moramo še dodati, da ima mlada, a sodobno opremljena tovarna „Plama“ iz Podgrada še tri druge, prav tako pomembne obrate: obrat za proizvodnjo trde pene, obrat za proizvodnjo ma-

terialov za plastične vrečke ter obrat za proizvodnjo investicijske opreme. Tudi te enote — najprej pa obrat za proizvodnjo trde pene in obrat investicijske opreme — nameravajo v prihodnje rekonstruirati, saj je za prodajo njihovih izdelkov še veliko možnosti.

M. Ž.

...v jugoslovanskih sindikatih

PISMO
SVETU ZSJ

CENTRALNI ODBORI

V Centralnem odboru sindikata delavcev prometa in zvez so na seji predsedstva obravnavali problematiko cen, monetarno bančnega sistema in nekatera druga aktualna vprašanja gospodarjenja v tej panogi. Predsedstvo tega sindikata je naslovlilo na Svet ZSJ posebno pismo, v katerem je med drugim rečeno:

„Predsedstvo je resno zaskrbljeno zavoljo tega, ker je ogrožena temeljna materialna eksistenca delavcev in njihovih družin, zlasti pa tistih z nižjimi osebnimi dohodki, ki pa jih je v nekaterih panogah prometa še vedno veliko. Ta ogroženost je toliko večja zavoljo dejstva, da v nekaterih mestih že dalj časa občutimo pomanjkanje posameznih pomembnih prehranbenih in drugih proizvodov.

Prometni delavci so skupaj z drugimi delavci ogorčeni, ker se ne uresničuje ena od zelo pomembnih intencij gospodarske in družbene reforme — socialna varnost, stabilnost gospodarjenja in ustrezen porast življenjskega standarda. Zavoljo tega terjajo od odgovornih družbenih dejavnikov, da čim hitreje uveljavijo dolgoročne stabilizacijske ukrepe v kar največjem obsegu in da se čimprej razvijejo konkretna prizadevanja, ki naj zagotove zaščito standarda, s tem da bo uveljavljen tak sistem cen za osnovne prehranske proizvode in za druge življenjsko pomembne usluge, ki bo učinkovito preprečeval njih neupravičeno rast.“

Brez
komentarja

Na vprašanje, kako so bila uporabljena sredstva federacije za gospodarske investicije, na katero so zahtevali poslanci zvezne skupščine izčrpen odgovor, zvezni sekretariat za finance ni mogel posredovati popolnega odgovora. Znano je samo, kako so bila sredstva, ki jih je gospodarstvu na račun neproračunske bilance federacije odobrila jugoslovanska investicijska banka, razdeljena po republikah: Srbija je dobila 4 milijarde, Makedonija 2,34 milijarde, BiH 1,78 milijarde, Slovenija 1 milijardo, Hrvaška 540 milijonov, Črna gora pa 460 milijonov.

Od sredstev, ki so bila dana brez obveznosti vračila, je največ za ceste dobila Črna gora 76,6 %, Srbija 17,4 %, BiH 9,6 %, Makedonija 8,1 %, Hrvaška 5,2 %, Slovenija pa sploh ni bila deležna teh sredstev. (pik)

MALO JAZ,
MALO TIV Črni gori predlagajo: tudi luke naj konkurirajo
za kredit mednarodne banke

Odkar smo v Sloveniji s pomočjo poučnih uvodnikov v jugoslovanskem tisku korenito opravili s cestno afero ali „znanimi dogodki“, kot smo takrat pisali, so se pritiski preselili na tista področja našega gospodarskega življenja, kjer jih ne preganjamo s takšno ihto.

Zdaj pa se na političnem obzorju pojavlja nov pritisk: luke.

Dosedanji razvoj naših pristanišč je bil dokaj ekstenziven in nesmotrn, še zlasti glede na povezavo z zaledjem. Razen tega luke niso med seboj uskladle svojih programov razvoja; razvijali smo jih pač po načelu — kolikor republik ob morju, toliko luk! Takšni avtonomni republiški posegi v pomorsko gospodarstvo pa utegnejo slej ko prej roditi novo afero, podobna tisti s cestami, kot zrcalo stihijno nastalih posamičnih regionalnih interesov. Ta trditev ni iz trte zvita. Iz Črne gore so namreč pred nedavnim poslali zahtevo, naj pridejo v poštev kot kandidati za kredite mednarodne banke tudi luke. Konkretno, gre za financiranje luke Bar. Nihče nima nič proti razvoju barske luke, toda hkrati se sliši, da bo nujno treba poskrbeti tudi za mednarodno financiranje štiri-pasovnice Zagreb—Beograd, a vemo

za transportne težave reške luke, da o koprski luki niti ne govorimo.

Zdi se, da postajamo Jugoslavlani z našimi apetiti po kreditih mednarodne banke že nekoliko smešni, saj te kredite slabo izkoriščamo predvsem zato, ker se pravi čas ne dogovorimo, kaj najprej in kaj najpočaka. Razen tega pa pogosto trkammo na vrata te banke brez vsestranske ekonomsko utemeljenih prošnji za kredite. — ir

Zvezni svet za zdravstvo in socialno politiko je pripravil anketo o skrbstvenih organih in o osebah, ki so pod skrbstvom. To je prva temeljita anketa v Jugoslaviji, vendar — o tem vprašanju še sedaj ne vemo za točno število oseb, ki so pod skrbstvom. Anketa jih je registrirala približno 26.000. „Pri-

A. Novak

Utrdimo organizacijo!

Živahne priprave na drugo konferenco sindikatov Srbije ● Konferenca
bo posvečena predvsem delovanju in učinkovitosti sindikata

V Srbiji so se začele živahne priprave na drugo konferenco sindikatov, ki naj bi bila predvidoma ob koncu marca ali v začetku aprila prihodnjega leta. Tudi vsebina te konference je že dokaj opredeljena. Tako naj bi delegati razpravljali predvsem o uresničevanju družbeno-politične vloge sindikata v delovni organizaciji in v občinskih sindikalnih organizacijah.

V zvezi z drugo konferenco sindikatov Srbije je javna razprava poudarila, da bi morala po svojem bistvu pomeniti nekakšen resume doseženih izkušenj delovanja organizacije v obdobju po IV. kongresu Zveze sindikatov Srbije. V osnutku tez za drugo konferenco je tako izredno poudarjenih nekaj tem, ki naj bi na tem posvetu prevladovali. Tako gre za vprašanje, kako doseči večjo angažiranost članstva, kako jih zainte-

resirati za oblikovanje politike v sindikatih in za njeno uresničevanje. Pri tem je namreč treba upoštevati, da se članstvo sindikata prek svoje organizacije kot odskočne deske ekspandira in povezuje z vsemi drugimi člani v občini, pokrajini, republiki pa vse do federacije. Delavec postane član sindikata zato, da bi tako usklajeval in uveljavljal svoje interese skozi interese vseh zaposlenih. V tej potrebi po boljši organiziranosti, ki bo omogočila intenzivnejše strujanje stališč, zahtev in oblikovanja politike v obeh smereh, torej med osnovno organizacijo sindikata in občinskimi organizacijami, pa mnogi vidijo izhod iz občasne, vendar marsikdaj zaznavne apatičnosti v organizaciji. Treba pa je tudi upoštevati stopnjo soglasnosti članstva, kadar gre za akcije sindikata. Če namreč učinki delovanja niso zadovoljivi, to še ne

pomeni, da je vzrok za neučinkovitost v slabi organiziranosti, temveč je lahko tudi izven sindikata — v moči nekaterih struktur, ki nasprotujejo demokratizaciji.

Če signali, ki jih daje sindikat — tako je poudarjeno v gradivu za pripravo druge konference srbskih sindikatov — ne naletijo na odmev, na učinkovito akcijo, potem ne more biti za to odgovoren samo sindikat, temveč velja obravnavati celoten sistem in ugotoviti, ali sploh deluje tako, kot smo določili z ustavo.

Druga konferenca srbskih sindikatov naj bi obravnavala med drugim tudi organizacijske oblike delovanja sindikata v integriranih podjetjih. To vprašanje mora tembe konference, ker sindikati opazajo, da se v teh integriranih podjetjih zelo pogosto porajajo tehnokratske težnje.

ZAUPANJE!

Skupne hranilne vloge so se od 7,5 milijarde v letu 1967, do julija letošnjega leta povečale na skoraj 15 milijard dinarjev. V 3 letih torej za dvakrat! Obenem se je število vlagateljev povečalo za nekaj stotisoč. Samo od decembra lanskega leta pa do konca letošnjega julija so se hranilne vloge povečale za več kot dve milijardi. Od skupnih hranilnih vlog odpade na področje Srbije 34 %, na Hrvaško 25, Slovenijo 20, Makedonijo 10, BiH 9, na področje Črne gore pa 1,7 %.

Poprečno ima vsak Jugoslovane na hranilni knjižici 721 dinarjev; vsak Slovenec 1.700 dinarjev, Makedonec 920, Hrvat 860, Srb 600, Črnogorec 460, prebivalec BiH pa 344 dinarjev. Precej različno je tudi število tistih, ki varčujejo. V Sloveniji varčuje npr. 65 % prebivalstva, v Črni gori pa samo 20 %. S krediti pa je stvar nekoliko drugačna. V Sloveniji je število tistih, ki imajo kredite, večje kot jugoslovansko poprečje; kredit ima 19 % Slovencev, Črnogorcev pa samo 9 %.

— pik —

Premalo razumevanja

Tako kot povsod v socialnem skrbstvu ne gre le za materialne težave

vatnih“ skrbnikov je približno 22.000, a jih vedno več želi prenehati s skrbstvom. Razen privatnih skrbnikov je v ustanovah za otroke 25.000 otrok, v ustanovah, ki skrbijo za stare in onemogle, pa več kot 3000 takih oseb. V domovih ni prostora, zato je več kot 3000 ostarelih v že tako prenatrpanih zdravstvenih ustanovah. To še bolj obremenjuje sklade zdrav-

stvenega zavarovanja oziroma socialnega varstva v občinah.

Razmere so toliko bolj pomanjkatne, ker ne gre za izrazite finančne probleme, temveč prej za pomanjkanje akcije, saj ima od 10.261 otrok pod skrbstvom 4000 sredstva, s katerimi se dopolnilno ali popolnoma vzdržujejo, od 16.293 odraslih ostarelih oseb pa se jih 7000 vzdržuje iz lastnih stalnih prejemkov.

— vk —

NAČRTI
MAKEDONIJE

Do leta 1975 se bo Makedonija uvrstila med srednje razvite dežele. Namesto 500 dolarjev narodnega dohodka bodo v tej republici leta 1975 ustvarili 700 dolarjev narodnega dohodka na prebivalca. Družbeni proizvod bo rasel po 12-odstotni stopnji, delež v skupnem izvozu države pa se bo dvignil na 20 %. V bazični industriji se Makedonija usmerja na izkoriščanje bakra, niklja in kovin. Začeli bodo graditi tudi predelovalno industrijo, zlasti za proizvodnjo končnih izdelkov v živilski, tobačni in tekstilni industriji. Prav tako bodo razvijali kovinsko predelovalno, kemično, električno in drugo industrijo.

Ob teh načrtih pa se zastavlja vprašanje, koliko so te ambicije še

nerazvite republike Makedonije usklajene z razvojnimi načrti drugih delov Jugoslavije. Malo napak bi bilo, če bi gradili nove objekte, namesto da bi naše industrijske zmogljivosti le dopolnjevali.

ribnica
PRODAJA
POLKNA
VRATA
OKNA
NA KREDIT

TE DNI
SO REKLIPRESEDNIK TITO
na I. konferenci ZKJ:

Sedanji ukrepi ZIS so palativni ukrepi, ki ne morejo dolgo veljati. Zato priporočam tovarišem, ki pripravljajo program stabilizacije, da začno takoj pripravljati dolgoročen program, sicer lahko propadejo sedanji ukrepi in prišli bi v zares težek položaj, v kakršnem danes nismo. Zvezni izvršni svet bo lahko urejal različne probleme, če ga bomo vsi podpirali, če bodo vse republike enotne v tej podpori.

Zamrznitev cen je kratkoročen ukrep in ne smemo imeti iluzij, da nam bo to prineslo neke velike koristi. Pozitivno je, da smo z zamrznitvijo cen zaustavili njihovo nadaljnje divjanje, daljša zamrznitev cen pa bi lahko škodovala nadaljnji rasti proizvodnje. Zato je nujno, da čimprej dobimo stabilizacijski program za daljše obdobje.

Že več let pripovedujemo, da moramo delavcem in podjetjem pustiti na razpolaganje čim več sredstev. Do sedaj smo jim puščali malo, po kapljicah, kar je vse bolj zaviralo razvoj samoupravljanja. Sedaj pa moramo začeti zares reševati to vprašanje, seveda postopoma. V tem pogledu so stabilizacijski ukrepi ogromnega pomena. Zamrznitev cen bo nekaterim sicer zavrla te procese, vendar pa lahko zagotovimo našim delovnim ljudem, da bo prišlo do močnega razmaha v družbenem in gospodarskem razvoju naše države. Tistim, ki Jugoslaviji prerokujejo nekakšen polom, nekakšno razbijanje in nacionalne nespornosti — kar tudi želijo — lahko zagotovim, da se motijo, kot se do sedaj še vedno zmotili. K takega ne bodo nikoli dočakali.

MITJA RIBIČIČ,
predsednik ZIS na I. konferenci ZKJ:

Smo na križpotju gospodarske politike, do katerega nas je pripeljala logika našega razvoja; bomo šli naprej po sedanji poti, potem bomo brežili v vedno večjo nestabilnost, in to tako politično kakor ekonomsko. To je pot, ki pelje h krepitvi državnega intervencionizma, k omejevanju delovanja tržišča in k razvrednotenju našega samoupravnega sistema. Druga pot je lahko sama pot krepitve reproduktivne sposobnosti gospodarstva in nadaljnega razvoja tržnega sistema ob uveljavljanju konvertibilnosti dinarja — ne kot dolgoročne, temveč kot neposredne, današnje naloge, pot nadaljnje afirmacije samoupravnih temeljev družbe. V ZIS smo odločno za to drugo pot.

Nevzdržno je, da mora naše gospodarstvo plačevati za različne državne, poldržavne in pogodbene obveznosti več kot 100 milijard novih dinarjev letno. Hkrati pa za lastno akumulacijo lahko izloči samo kake 3 milijarde dinarjev. Vse, kar presega realne možnosti gospodarstva, moramo revidirati! Krepitev reproduktivne sposobnosti gospodarstva in odločna usmeritev v konvertibilnost dinarja sta temeljna pogoja za odpravljanje pritiska na cene, za učinkovito povezovanje našega gospodarstva s svetovnim gospodarstvom — skratka, to sta temeljna pogoja za večjo gospodarsko stabilnost. Bilanca federacije za naslednje obdobje ne more na strani dohodkov zadržati obresti na poslovnih skladu pa tudi ne znatnega dela dohodkov od obresti in ob plačil posojil iz emisije Narodne banke in drugih federalnih virov. Revidirati moramo tudi prihodke zveznemu proračunu, osebne dohodke delavcev. Hkrati s tem moramo začeti odločno „rezati repe“ in ostanke starega v porabi federacije prenašati na republike in druge dejavnike, še zlasti pa na zdravstveno gospodarstvo vse tisto, kar lahko prispeva k zmanjšanju prilivanja sredstev preko federacije. Noben porabnik federacijskih sredstev, ki se bo v bodoče financiral iz zveznih sredstev, ne bi smel povečati svojega deleža v narodnem dohodku.

Položaj je takšen, da moramo za določen čas preložiti različne investicijske programe in da moramo posloviti od mnogih lepih želja. Čas je že, da gospodarstvo, da združeno delo, znanje postanejo resnični nosilci obveznosti in odgovornosti za lastno stabilizacijo, s tem pa tudi za stabilizacijo celotnega gospodarstva in družbe. Gospodarsko mora biti tisti dejavnik, ki bo v lastni organizaciji in v lastni državi urejal pretežni del tistih plemenov, ki se še vedno urejajo mimo njega, bodisi v organih federacije, republik ali komun, bodisi v tako imenovanih interesnih skupnostih prek različnih državnih ali pa poldržavnih skladov in podobno.

PODOBE NAŠEGA ČASA

— Kako pa vi ocenjujete stvar?

— Mislim, da so reakcije v bazi zelo ustrezne...

— A vi osebno?

— Mislim, da bo treba nekatere stvari še bolj domisliti in doreči...

— Niste najbolj zadovoljni, ne?

— O, to pa ne! Mislim, da je bil storjen ogromen korak naprej.

— V čem?

— Prvič: ljudem se je naveličalo čistega vina. Drugič: jasno se je povedalo, da naj dobi škarje in platno v roke naš delavski razred. In tretjič: šlo se bo v akcijo!

— V kakšno akcijo se bo šlo?

— V konkretno!

— Bi lahko posebej za naše bralce razčlenili, kaj razumete pod aktualnim pojmom: konkretna akcija. Kako se bomo lotili stališč na našem nivoju, tovariš Komotnik?

— Ja, stališč se bomo lo-

tili: prvič odgovomo, drugič dosledno, tretjič učinkovito. To so tri zahteve aktualnega trenutka, ki so v središču pozornosti naše široke javnosti.

— A na kaj bomo akcijo oprli?

— Na neizpodbitno dejstvo, da je perspektiva odprta.

— Kaj pa pravite na zahtevo, ki jo je bilo slišati —

organizacijskimi ukrepi bomo šli v akcijo?

— Kot vsakič, mladi tovariši. Niste še dolgo pri listu, ne? Postopek je že utečen. Najprej bomo sklicali bazo, da bi se videlo, kako reagira in kaj predlaga. Potem bomo ustanovili komisije: posebno za odgovornost, posebno za doslednost in kontrolo in posebno za učinkovitost. Te komisije bodo opravile no-

učitev ustreznim organom ali znanstvenim institucijam. Tako bo vse delo razdeljeno v tri faze: v...

— O, saj bo dovolj, hvala lepa, tovariš Komotnik. Urednik mi je rekel le: „Prinesi aktualno izjavo o pripravljenosti!“ nič drugega. Pol tiptane.

— Lepo ga pozdravite! Recite mu, da vam ostajam še naprej naklonjen — tako

Na tretjem nivoju (ne tiru)

da bo treba zategniti pas?

— Ja, mislim da bo treba zategniti pas!

— Kdo naj ga zategne?

— Vsi!

— Od spodaj navzgor?

— In od zgoraj navzdol!

— Tudi spodaj?

— Ja, na vsak način! Ampak zgoraj tudi.

— Se eno vprašanje, tovariš Komotnik. S kakšnimi

tranjo delitev dela in zadolžitev po posameznih vprašanjih in sprejele akcijske programe. V akcijskih programih bodo vse svoje naloge razdelile na tri poglavja: na kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne. Pri kratkoročnih bodo nato predvidele konkretne nosilce izvedbe, srednjeročne in dolgoročne naloge pa bodo dale v pro-

kot doslej! V slogi je moč! Vi pa kar pridite še kdaj mimo.

— Kdaj?

— Takole čez dva, tri mesece, mislim, bodo že znani rezultati. Takrat, če ne prej, bom prav gotovo že imel nekaj za vas. Zakaj bi vam ne dal podatkov, če jih imam. Za koga pa delamo, če ne za javnost.

V. B.

V ZASAVJU OB MESECU AKCIJE »ALKOHOL IN DELOVNI ČLOVEK«

Preprečevati, ne samo zdraviti!

V revirjih se brzas nikoli več ne bodo ponovili časi, ko so ob plačilnih dneh „oštarje“ kar kipele od razigranosti in ko je pijača tekla z miz, trdo zaslužen denar delavcev pa se je preselil v žep gostilničarjev, dostikrat celo prejemki dveh tednov. Povožno obdobje, nov položaj neposrednega proizvajalca in samoupravljalca hkrati, njegov dolgoročni interes in drugi dejavniki so pregnali tudi ta, po domače rečeno, ponižujoč pojav, čeprav še ni izkoreninjen, četudi se tu pa tam še pojavlja na površju v obliki alkoholizma, ki pa seveda ni nič manjše družbeno zlo. Njegov stalni spremljevalec so razdrte in sprte družine, kronične bolezni, zanemarjanje delovnih in drugih dolžnosti, kvartanje za denar in številni drugi asocialni pojavi.

Čeprav še nimamo pri roki akcijskih programov v zvezi z dejavnostjo občinskih odborov RK, krajevnih skupnosti in njenih komisij, socialno-zdravstvenih in drugih komisij ter organov v mesecu boja zoper alkoholizem, v Zasavju poudarjajo, da bi se kazalo lotiti dveh osnovnih opravil: okrepiti preventivno delovanje, kar pomeni v prvi vrsti preprečevati alkoholizem in to s široko, skrbno pretehtano, s podatki podkrepjeno akcijo in vanjo vključiti tudi sindikalne organizacije, in drugič: širše proučiti, kaj vse pogojuje relativen porast potrošnje alkoholnih pijač, predvsem žganih. To je osnova za katerokoli akcijo, ki pa se ne bi smela omejiti zgolj na november, marveč bi morala postati sestavni del samoupravnega delovanja pri nas.

Nekatere parcialne ugotovitve namreč kažejo, da je treba imeti pred seboj obe plati medalje, ko je govora o alkoholizmu. Nemogoče, skoraj bučne reklame za večjo potrošnjo alkohola, pravijo v revirjih, niso v skladu z našimi družbenimi hotenji. Za reklamo izdajamo težke milijone družbenega premoženja, ki ga seveda plača v prvi vrsti delovni človek. V Zasavju pa so med drugim tudi ugotovili, da je treba med vzroke alkoholizma všeti tudi težke razmere enega dela ljudi. Ni tako malo primerov, ko so se delovni ljudje zapisali alkoholu zaradi neurejenih stanovanjskih in drugih razmer, potem ko so spoznali, da jim nihče noče pomagati. Sploh je zanimivo sicer ne novo spoznanje, da je v revirjih največ alkoholizma zavoljo neurejenih stanovanjskih razmer ljudi, sledijo pa drugi vzroki, nezadovoljstvo na delovnem mestu, neperspektivnost in drugo. V našo vsakdanjo skrb za delovnega človeka bi potemtakem morali vsestransko vključiti prizadevanja za njegovo rekreacijo, smotrnejše izkoriščanje prostega časa in stalno opozarjanje o škodljivosti prekomernega uživanja alkohola.

DELO JIH IZENAČUJE

Borejci in Vanča vas pri Murski Soboti sta ciganski vasi, dvojčici, bi jima lahko rekli. Loči ju le ožja, poljska pot. Ko smo obiskali njune prebivalce, je na strehe koč sijalo sonce, otroci so bili bosonogi in sredi naselja so mladi muzikanti ubirali svoje vesele pa tudi otožne pesmi.

Zdaj je hladneje tudi pri njih, mraz sili skozi okna, razmajana so in niso nič kaj dober ščit proti mrzlim jesenskim vetrovom.

Zakaj v tem mrazu toliko bolj mislim nanje? V njihovih družinah je veliko otrok, odrasli pa so v večini nezaposleni. So imeli dovolj denarja za ozimnico, za kurjavo? Bodo morda nekateri med njimi spet prisiljeni ubrati pot svojih prednikov in vzeti tam, kjer je...?

„Cigani se mraza bojijo bolj kot hudiča,“ vedo povedati o njih kronike, boga pa tudi ne kličejo na pomoč, ker jim, kot pravijo, v vsej njihovi zgodovini nikoli ni priskočil na pomoč.

Toda bolj kot kdaj poprej so se sedaj tudi oni začeli zavedati, da se bodo morali sami rešiti oklepov preteklosti in vsega, kar še bremeni njihov rod.

„Delo nas lahko izenači z ostalimi ljudmi, to vemo, toda dela, zaposlitve ne dobimo,“ je bila njihova glavna in najglasnejša tožba, izmed

mladih pa ni zaposlen nihče. Da bi mladi dobili zaposlitev, so se celo združili in ustanovili mladinski aktiv. Toda vse njihove prošnje so bile zavrnjene ali pa odgovora sploh ni bilo. Tako so se začeli tudi mladi drug za drugim odpravljati na delo v tujino. Tam si najdejo sezonsko ali tudi daljšo zaposlitev. Predvsem dekleta se pri delu v tujini dobro izkažejo, so povedali na Zavodu za zaposlovanje v Murski Soboti. Možje in fantje iz rodu Romov pa so pri delu manj stanovitni, marsikateraga dela ne zmorejo. Sicer pa je njihova stanovitnost največkrat odvisna od okolja, v katerem delajo, od sprejema, ki ga doživijo.

Med redkejšimi v Vanči vasi, ki imajo v svoji delovni knjižnici vpisano že kar desetletno zaposlitev, je 35-letni Vlado Šarhezi. Zaposlen je vseh deset let v podjetju Pomurski tisk v Murski Soboti kot polkvalificiran kartonažar. Tudi on je pred desetimi leti silil v Nemčijo za delom, pa so ga na Zavodu za zaposlovanje v Murski Soboti pregovorili, naj se zaposli doma. „Zdaj mi te odločitve ni žal,“ je priznal in povedal, da zasluži po 120 starih tisočakov mesečno. Dobil je tudi posojilo za izgradnjo stanovanja. Ker pa je šest otrok pri hiši, je njegov zaslužek še vedno boren.

Očetje in matere ciganskih vasi so na splošno zelo navezani na svoje otroke, zato se tudi za zaposlitev v tujini odločajo toliko težje. Navezanost na otroke je tolikšna, da je celo že njim samim v škodo. Zgodí se na primer, da so otroci potrebni zdravljenja v bolnišnici ali zavodu, a jih očetje ali matere ne pustijo od

doma. Tudi v otroške ustanove in v šolo jih redneje pošiljajo šele v zadnjih letih, ko je vpliv teh ustanov in socialnih služb močnejši.

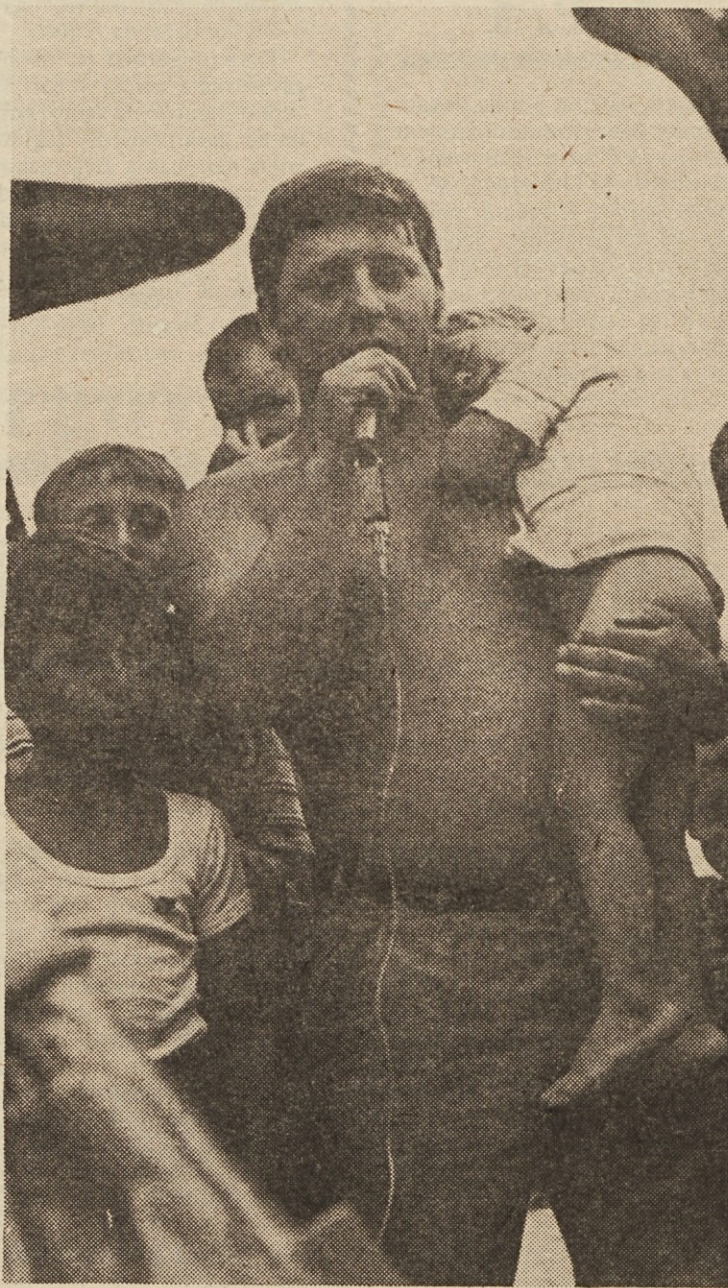
Vlado Šarhezi je ob tem kar najresneje povzel: „Skrbi nas bodočnost naših otrok in mladine. Večina med njimi ne zaključí vseh razredov osnovne šole. Zato se tudi ničesar ne morejo izučiti. Priučevanje na

delovnih mestih bi moralo biti za take posebej urejeno, saj jih sicer čaka poguba. Na srečo so prav letos začeli uvajati male šole, v katere tudi Cigani radi pošiljajo svoje otroke. Težava se namreč začne zanje že kar v prvem razredu, ker ne poznajo slovenskega jezika. Od rojstva dalje slišijo namreč le cigansko govorico. Takšna vprašanja obravnava v naši vasi tudi odbor SZDL, katerega predstavnik sem.

Zakaj no govorite z otroci predvsem slovensko, je bilo naše vprašanje. Dobili smo presenetljiv in odločen odgovor: Hočemo, da spozna otrok najprej govorico svojega rodu! Ponosen rod torej. Rod, ki je bolj kot katerikoli raztepen po vsem svetu, povsod in nikjer doma, a si prav zato toliko bolj krčevito prizadeva, da bi se ustalili, poglaj čvrstejši korenine in tako tudi bolj šlo rast. Vlado Šarhezi je prav gotovo ena izmed teh korenin.

M. B.

ZAKAJ SVETOPISEMSKO

Valu zahtev ljubljanskih trgovcev, da bi trgovine ob nedeljah enostavno zaprli in si tako priborili zasluženi dan počitka v tednu, so se te dni na prvi konferenci žalskih sindikatov pridružili še žalski trgovci.

Mlada mamica, predstavnica trgovcev, je glasno zahtevala:

„Tudi v Žalcu naj bodo trgovine ob nedeljah zaprte...“

In to podkrepila: „V trgovini smo v glavnem zaposlene ženske, po večini matere z otroki. Že med tednom smo ves dan zdoma, povrh vsega pa delamo še ob nedeljah, ko drugi počivajo...“

Ogorčen je v zadnji vrsti vstal mlad strokovnjak žalskega Kmetijskega kombinata:

„Kam bi pa prišli, če bi se zdaj šli mlekarji, zdravniki, šoferji in kaj vem kdo še vse spomnili, da ob nedeljah in praznikih ne bodo delali. Ukinitev nedeljskega dela v žalskih trgovinah — ki pa so mimogrede povedano tudi ob nedeljah presneto dobro obiskane — zanesljivo ni edina rešitev za proste dneve res mnogokrat prezaposlenih mater z otroki. To je stvar organizacija dela v vsakem podjetju posebej, tudi v trgovskem. Saj v sodobnem svetu poslovanja ni nikjer tako, kot v svetem pismu zapisano, da mora biti prav in izključno nedelja dan počitka. Tekstilci, železarji, papirničarji, železničarji in še marsikateri so si ta problem že zdavnaj drugače uredili...“

Pa še res je!

M. Ž.

VEČJE POKOJNINE

Dvojna uskladitev pokojnin, zaradi naraslih življenjskih stroškov in zaradi višjega poprečja osebnih dohodkov, ki jo je minuli teden sprejela skupščina republiške skupnosti socialnega zavarovanja delavcev, je prav gotovo dokaz resnih prizadevanj, kako vsaj nekoliko popraviti materialni položaj zlasti tistim, ki imajo nizke pokojnine. Delo je bilo opravljeno pravočasno in pravočasno so bili sprejeti tudi sklepi, tako da bodo upokojenci dobili povečane pokojnine takoj v začetku prihodnjega leta.

Kolikšno bo povečanje?

Starostne, družinske in invalidske pokojnine, ki so bile uveljavljene do 31. decembra 1970, se zaradi večjih življenjskih stroškov povečajo za 10 % in za 20 din mesečno. Ta uskladitev pa ne velja za letošnje pokojnine, ki so bile odmerjene od pokojninske osnove, v katero so bili vštet osebni dohodki iz leta 1970. Dalje se vse pokojnine, ki so bile uveljavljene do 31. decembra 1969, uskladijo z gibanji osebnih dohodkov (po 102. členu) takole: za 7 % se povečajo pokojnine, ki so bile uveljavljene do 31. decembra 1968. leta. Za 4,5 % se povečajo pokojnine, ki so bile uveljavljene v letu 1969, če se osebni dohodek iz tega leta ni štel v pokojninsko osnovo.

Kljub mnogim variantnim predlogom za uskladitev pokojnin se je skupščina republiške skupnosti socialnega zavarovanja delavcev odločila za dvojno uskladitev, in sicer zaradi porasta življenjskih stroškov in višjega poprečja osebnih dohodkov. Takšna odločitev ima precejšnje prednosti pred enkratnim zneskom pomoči, za kakršnega so se odločili v nekaterih drugih republikah. Prednost je predvsem v tem, da je takšna uskladitev trajnejša, saj se pokojnine za stalno povečajo.

Tak način povečanja pokojnin so med drugim odločno podpirali tudi sindikati. Razen tega so podprli tudi predlog, naj bi uskladitev pokojnin z naraščanjem življenjskih stroškov vsebovala regresijo.

Skupščina republiške skupnosti socialnega zavarovanja je to rahlo regresijo, upoštevajoč letošnjo, ki je bila močnejša, tudi sprejela. To pomeni, da bodo tisti z nizkimi pokojninami dobili na račun zvišanja življenjskih stroškov nekaj več, kot tisti z višjimi pokojninami. Vsakemu je namreč razumljivo, da podražitve najbolj prizadevajo tiste, ki imajo nizke pokojnine.

To je rešitev, ki je bila v dani situaciji najboljše, čeprav mnogi ne bodo z njo povsem zadovoljni.

Dejstvo je, da razlik med starimi in novimi upokojenci ne smemo poglobljati, temveč da jih je treba manjšati. In tudi to je res, da se nasi napor ne smejo usmeriti k uravnilovki. Obdržati sorazmerja in obenem realno vrednost vseh pokojnin v primerjavi s cenami, ki dirjajo navzgor, ob tem ko so sredstva skladov priklopana na zemljo, ni lahka niti hvala naloge. In tudi s te strani je treba ocenjevati prizadevanja družbeno-političnih dejavnikov in republiške skupščine socialnega zavarovanja.

N. L.

DOKUP LET

V javni razpravi o novem pokojninskem sistemu je bila debata zlasti ostra v zvezi z dokupom pokojninske dobe (zvezni dokument ga ne predvideva). Proti možnosti dokupa so Črna gora, Slovenija, Kosovo in Zveza upokojencev in invalidov. V Makedoniji so se zedinili, da bi bilo moč staž dokupovati samo za povečanje pokojninske dobe, ne pa za pridobitev pravice do pokojnine. Srbija se zavzema za dokup pokojninske dobe največ do pet let in ob polnem nadomestilu. BiH predlaga dokup (največ 2 leti) samo za invalide prve kategorije oziroma za ljudi, ki se zaradi slabega zdravja morajo upokojiti, socialno zavarovanje pa dopušča možnost dokupa dveh let za ljudi, ki imajo starostna leta, nimajo pa minimalne pokojninske dobe.

Trdno medobčinsko sodelovanje

Občinski družbeno-politični aktivni začnajo razprave o predlogu za ustanovitev sveta koroških občin

Na Koroškem, to je na področju občin Ravne na Koroškem, Dravograd, Slovenj Gradec in Radlje ob Dravi, razpravlja za zdaj o vseh ključnih vprašanjih v zvezi z nadaljnjim razvojem tega področja v glavnem medobčinski svet Zveze komunistov. Občasno se sestajajo tudi predstavniki občinskih vodstev drugih družbeno političnih organizacij, vendar ugotavljajo, da to sodelovanje še ni razvito v zadostni meri.

Ker je bila že večkrat doslej poudarjena odločna potreba in zahteva po bolj usklajenem in tesnejšem sodelovanju na vseh področjih, tudi med samoupravnimi organi in družbeno-političnimi organizacijami, je zdaj izoblikovan predlog za ustanovitev Sveta koroških občin. O tem začnajo v razpravi prav zdaj v okviru občinskih družbeno-političnih aktivov.

Koroška je, o tem ni nobene dvoma, zaključen družbeni in ekonomski prostor, na katerem je ne samo koristno, pač pa tudi nujno in potrebno, reševati probleme in naloge skupaj, da bi na ta način temu predelu Slovenije zagotovili v prihodnje hitrejši in še uspešnejši tako gospodarski kot družbeni razvoj.

O ustanovitvi Sveta koroških

občin bodo predvidoma v decembru razpravljale tudi skupščine občin Ravne na Koroškem, Dravograd, Slovenj Gradec in Radlje ob Dravi. Svet naj bi, kot predlagajo, sestavljalo

po 6 članov iz vsake občine, razpravljali pa naj bi o vseh ključnih vprašanjih in nalogah v zvezi z družbeno-ekonomskim in samoupravnim razvojem Koroške, torej o vprašanjih, ki so

Modna hiša je za jesensko — zimsko sezono 70/71 pripravila bogato kolekcijo damske konfekcije v aktualnih krojih, barvah in materialih. V prodaji bodo tudi ekskluzivni, visoko modni modeli plašev, kostimov in oblek v zelo majhnih serijah.

PRODAJNI SERVIS

modna hiša

LJUBLJANA — MARIBOR — OSIJEK

Kdaj po novem?

V vsakdanjih pogovorih pomeni (še posebno zdaj, ko se vse draži) pojem „nove pokojnine“ — višje pokojnine. Zato je razumljivo, da zahtevajo upokojenci „nove pokojnine“ že danes, ne šele jutri. Tistih nekaj odstotkov, za kolikor se povečajo pokojnine na začetku vsakega leta na račun dražjega življenja, se že v prvih mesecih raztopi v novih cenah. Tudi zato tako odločen klic po novem pokojninskem sistemu Kdaj ga bomo torej uveljavili?

Nič ne kaže, da že jutri!

Povsem gotovo je, da bo novi sistem pokojninskega zavarovanja pričel veljati šele 1. januarja leta 1972. Še vedno namreč ne vemo, koliko sredstev bo terjal predlog, da se zavarovancem zagotovi usklajevanje pokojnin z voljo naraščanja življenjskih stroškov in osebnih dohodkov zaposlenih. Ne ve se tudi, kakšno obremenitev narodnega dohodka pomeni ta zahteva. Ni še povsem jasno, iz katerih virov naj bi izplačevali prispevek delovnih organizacij, ki je eden izmed glavnih virov uravnovešanja pokojninskih skladov.

Z eno besedo: še precej je odprtih vprašanj in še celo leto dni in več bomo usklajevali pokojnine še po starem.

skupnega pomena za vse štiri koroške občine. O stališčih in predlogih pa bi razpravljale in odločale občinske skupščine.

Ob tem naj mimogrede zapišemo tudi, da občinska sindikalna vodstva Koroške (vključno z občino Velenje) že dalj časa sodelujejo. Prihaja do skupnih sestankov in posvetovanj predsednikov in tajnikov občinskih sindikalnih svetov in do sodelovanja na posameznih delovnih področjih. Morda bi ne bilo napak, da bi v okviru koroških občinskih sindikalnih svetov preučili možnosti za rednejše sestajanje in za bolj poglobljeno razpravljanje o vseh ključnih vprašanjih. Morda bi prišlo v poštev skupne problemske konference, skupni sestanki posameznih komisij, ki delujejo pri posameznih OSS ali še kaj drugega. Okrepljeno in rednejše sodelovanje, pri tem mislimo na organizirane oblike sodelovanja, lahko vsem samo koristi.

(ma)

BOGATI IZOBRAŽEVALNI PROGRAMI DELAVSKIH UNIVERZ V VELENJU, SLOVENJEM GRADCU IN NA RAVNAH NA KOROŠKEM

Približane možnosti za izredno šolanje

Na Ravnah na Koroškem prvič oddelki več novih srednjih, višjih in visokih šol ● Gospodarstvo vse bolj podpira dopolnilno izobraževanje in usposabljanje zaposlenih ● Na Koroškem se zavzemajo za združitve programov delavskih univerz ● Pomanjkanje prostorov ovira še večji razmah izobraževalne dejavnosti

Občine Velenje, Slovenj Gradec, Dravograd in Ravne na Koroškem so odmaknjene od središč predvsem višjega in visokega šolstva. Redno šolanje v Ljubljani oziroma Mariboru je drago, še teže pa je z izrednim šolanjem, saj vožnje na predavanja in vaje pravzaprav ne pridejo v poštev. Medtem ko je bilo mogoče vse doslej ugotavljati, da so delavske univerze storile premalo, da bi približale zaposlenim čim več srednjih, višjih in visokih šol, pa je bil storjen v novi izobraževalni sezoni 1970/1971 pomemben napredek, da se zagotovi hitro

razvijajočemu se gospodarstvu nove strokovnjake.

V ta prizadevanja se je v novi izobraževalni sezoni vključila predvsem ravenska Delavska univerza. Večkrat doslej je bilo slišati mnenja, da so prav v Mežiški dolini storili premalo, da bi z ustanavljanjem oddelkov posameznih srednjih, višjih in visokih šol približali možnosti za izredni študij, in to navkljub velikemu zanimanju za dopolnilno izobraževanje in usposabljanje. Tako so na Ravnah na Koroškem v tem letu ustanovili 5 oddelkov srednjih, višjih in visokih šol, računajo pa tudi na

odpiranje novih v prihodnjih letih. Odločili so se, da bodo — kolikor bo pač najbolj mogoče — prislunili željam občanov in jim približali možnosti za dodatno šolanje in usposabljanje. V Velenju pa poteka program strokovnega usposabljanja po že ustaljenih programih.

Pri delavskih univerzah v Velenju, na Ravnah na Koroškem in v Slovenjem Gradcu deluje v novi izobraževalni sezoni vrsta oddelkov matičnih šol iz Ljubljane, Maribora in Celja.

V okviru vseh treh delavskih univerz delujejo tudi večerne osemletke, razpisani so jezikov-

ni tečajji angleščine in nemščine, pripravljenih pa bo tudi več tečajev za pridobitev kvalifikacije.

Drobnejši pregled izobraževalnih programov delavskih univerz Ravne na Koroškem, Velenje in Slovenj Gradec (v Dravogradu nimajo delavske univerze občani pa se izobražujejo v Slovenjem Gradcu in na Ravnah na Koroškem), kaže, da bo v tej sezoni dokaj razvejano tudi družbeno-politično izobraževanje. Na Ravnah na Koroškem bodo organizirali več sindikalnih seminarjev, politično šolo, šolo za upravljavce, pre-

davanja za člane ZK in marksistične krožke po šolah. V Velenju imajo v načrtu predavanja v okviru programa družbeno-ekonomskega izobraževanja. V Slovenjem Gradcu še posebej opozarjajo na tečaje za samoupravljalce in sindikalne delavce.

Spričo velikih potreb po kadrih na Koroškem in nujnosti, da bi bilo strokovno usposabljanje v prihodnje kar najbolj usklajeno in načrtno, se na Koroškem zavzemajo za združitve izobraževalnih programov delavskih univerz Ravne na Koroškem, Slovenj Gradec in Radlje

ob Dravi. O tem so stekle prve razprave, seveda pa bo treba nadaljevanju razprav s podrobnejšimi analizami podkrepiti potrebnost usklajevanja izobraževalnih programov.

Še vedno pa ostaja odprto vprašanje pomanjkanja prostorov, ki po vsej verjetnosti tudi zavira večji razmah izobraževanja v teh predelih. Svojo lastno zgradbo ima namreč le delavska univerza Velenje, delavske univerze Slovenj Gradec in Ravne na Koroškem pa gostujejo v drugih prostorih.

BOMO NA PLEČIH DELAVCEV GRADILI KOMERCIALNI TURIZEM?

NA TUJIH ŽULJIH

Sindikati so bili prvi, ki so začeli prodajati največje počitniške domove • Ali je turistična agencija za delavski turizem »Alpe-Adria« izpolnila pričakovanja? • Bomo ostali brez domov za delavski turizem?

O srednja točka na minuli seji predsedstva ljubljanskih sindikatov o izkoriščanju počitniških domov ljubljanskih delovnih organizacij, je povzročila zelo kritično in na trenutke burno razpravo. S to razpravo so ljubljanski sindikati načeli novo področje problemov, ki se jih doslej ni lotil še nihče.

Ce takoj strnemo poglavitve probleme, ki smo jih slišali in ki so bili navedeni tudi v materialnih zaključkih, potem je dejstvo:

— da ima v Ljubljani od skupaj 765 le 112 delovnih organizacij lasten počitniški dom, weekend hišico ali planinsko kočico;

— da je bilo v minulem letu teh domovih na dopustih od 49.000 delavcev le tretjina ljubljanskih delavcev in od tega najmanj neposrednih proizvajalcev;

— da delovne organizacije iz leta v leto namenijo vedno manj sredstev za letovanje delavcev iz sklada skupne porabe. Po nekaterih podatkih so v minulem letu delovne organizacije Ljubljane namenile za dopuste delavcev le 2 odstotka sredstev iz sklada skupne porabe;

— in slednjič, da imajo vpliv na delitev sredstev za dopuste delavcev predvsem vodilni ljudje v posameznih podjetjih, ki pa so si že tako in tako uredili dopustovanje in jim je skrb za letovanje lastnih delavcev največkrat deveta briga.

Kateri so torej osnovni vzroki, da je ljubljanski delavski turizem malone že v slepi ulici in da delavci kmalu ne bodo imeli več kje letovati?

Pred tremi leti, ko so ljubljanski sindikati ustanovili turistično agencijo za delavski turizem »Alpe-Adria«, ki je pod

skupno streho spravila številne počitniške domove ljubljanskih delovnih organizacij, je bil namen sindikatov, da na ta način organizirajo za ljubljanske delavce poceni dopuste, zelo dober. Toda zdaj se je vse obrnilo drugače. Turistična agencija »Alpe-Adria«, ki ima danes v raznih počitniških domovih po Sloveniji in ob Jadranski obali že nad 1.700 ležišč, se je na mah spremenila v podjetje komercialnega turizma. Na to jo kajpak silijo bolj ali manj objektivni pogoji, kot je razložil njen direktor Zlato Šindič, kajti tudi ta organizacija posluje kot podjetje z ekonomsko računico.

Razen tega pa so začele številne delovne organizacije, ki so odstopile počitniške domove »Alpe-Adrii« v upravljanje to podjetje tudi izsiljevati, da mora za razmeroma visoke denarje domove odkupiti, ali pa

„Potujeva! Peljeva se na počitnice!“

jih bodo prodali drugam. Člani predsedstva ljubljanskih sindikatov so s tem v zvezi še posebej obsodili ravnanje republiškega sekretariata za notranje zadeve, ki je »Vojkov dom« v Portorožu odvezal »Alpe-Adrii« in ga prodal občinski skupščini v Piranu, ki ga bo uporabila za komercialne namene. Po drugi strani pa drži podatek, da so ljubljanski sindikati iz Uprave javne varnosti Ljubljana in Republiškega sekretariata za notranje zadeve samo letos poslali na preventivni dopust 120 svojih članov, kar je veljalo 42.000 N-dinarjev. Podobno je s prodajo storil tudi Republiški zavod za socialno zavarovanje z domom v Poreču, ki je tudi deloval v okviru agencije »Alpe-Adria«.

To pa še ni vse, kar nekateri počenjajo s počitniškimi domovi.

Celo sindikati, v tem primeru posamezni centralni odbori strokovnih sindikatov Jugoslavije, so bili pravzaprav med prvimi, ki so najlepše počitniške domove na Krku, v Šibeniku in nazadnje na Rabu prodali organizacijam, ki se ukvarjajo s komercialnim turizmom. Ob teh domovih so že rasli še drugi objekti komercialnega turizma in delavci so ostali praznih rok, saj je skoraj nemogoče, da bi še kdaj letovali v omenjenih objektih. In še en primer, ki je vreden kritike! Počitniška skupnost v Mostah, ki je še do nedavnega slovela kot dober in cenen organizator dopustov za ljubljanske delavce, je zapravila

svoj ugled in se »prodala« avtobusnemu turističnemu podjetju SAP Ljubljana. Še bi lahko našli nekaj primerov.

Po vsem, kar se dogaja s počitniškimi domovi ljubljanskih delovnih organizacij in tudi s turistično agencijo za delavski turizem »Alpe-Adria«, zdaj v Ljubljani nimajo organizacije, ki bi bila sposobna na manj komercialen način omogočiti delavcem, da bi lahko poleteli ali pozimi poceni letovali.

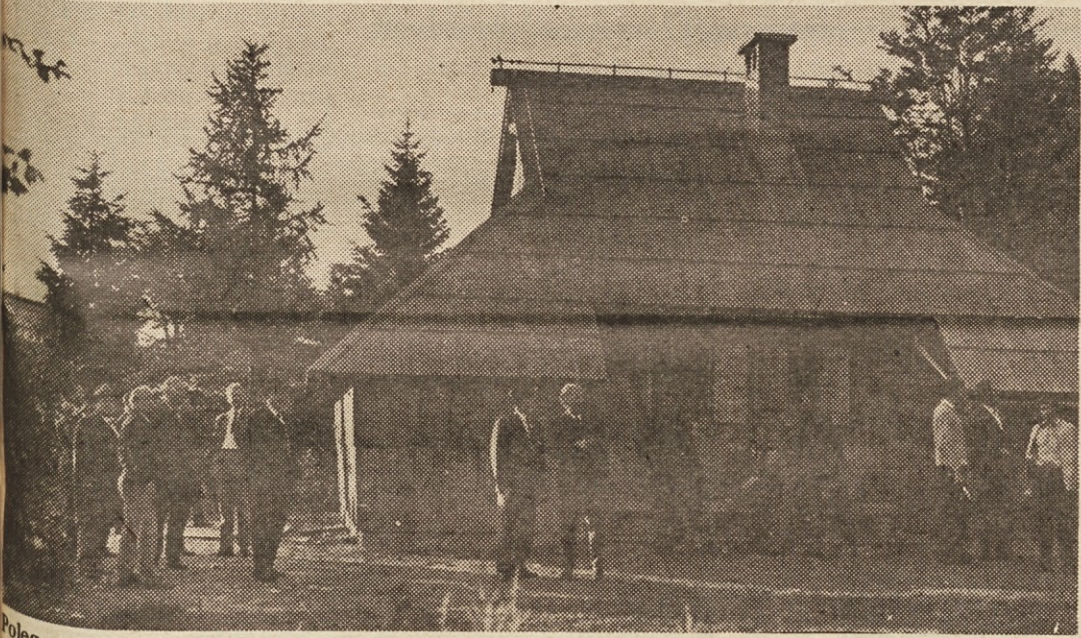
Ali je izhod iz takšnega položaja?

Sindikati bodo morali na vsak način poskrbeti, da rešijo tisto, kar se v tem primeru rešiti da. Predsedstvo ljubljanskih sindikatov na primer predlaga republiškemu vodstvu sindikatov,

da bi le to podprlo in v svoj program uvrstilo tudi akcijo za gradnjo rekreacijskega centra ljubljanskih in slovenskih delavcev ob Jadranski obali. Zamisel o tem, da bi z denarjem ljubljanskih podjetij zgradili celo več takih centrov ob obali, je naravnost odlična. Toda glede izkušenj, ki jih imamo z obstoječimi počitniškimi domovi, se kaj lahko zgodi, da bodo ljubljanska podjetja zgradila te centre za nekoga, ki bo potem nadaljeval s komercialnim turizmom.

Sicer pa, tudi če bi hoteli, bi te zamisli verjetno težko uresničili, ker je zemlja ob Jadranski obali že »rezervirana« za komercialni turizem.

M. ŽIVKOVIČ

Poleg mnogih domov je na Veliki planini tudi počitniški dom vevskih papirničarjev. Zdaj razmišljajo, kako bi zmogljivosti doma še povečali, da bi v njem letovalo še več njihovih delavcev. Še vedno je veliko delovnih organizacij, kjer skrb za delavca ni le prazna fraza.

SKRB TOVARNE GOSPODINJSKE OPREME GORENJE VELENJE ZA ZAPOSLENE

Velika samopostrežna restavracija in trgovina

V novi samopostrežni restavraciji bodo, ko bo povsem urejena, pripravili dnevno 5000 toplih obrokov ter 1500 kosil in 1000 večerij

Tovarna gospodinske opreme »Gorenje« v Velenju se širi, ob tem pa je v zadnjem času zaposlila tudi veliko novih delavcev. Zato ni čudno, da so postali prostori obrata družbene prehrane pretesni. Problem je tem bolj pereč, ker v središču Šaleške doline nasploh manjka gostinskih obratov, kjer bi lahko delavci po zmernih cenah dobili kosilo ali večerjo. V velenjskem Gorenju so se zavoljo tega odločili, da bodo v neposredni bližini tovarne zgradili samopostrežno restavracijo. Ko bo povsem urejena, bodo lahko na dan pripravili 5000 toplih malic, 1500 kosil in 1000 večerij. To pa bo za precej časa dovolj.

Pri načrtovanju te nove velike samopostrežne restavracije pa so se v Gorenju odločili še za

neko novost. Zraven restavracije bo tudi trgovina, v kateri bodo vpeljali poseben sistem poslovanja. Zjutraj ali med malico bodo zaposleni iz tovarne gospodinske opreme Gorenje lahko oddali v trgovini naročilo za nakup živil in blaga. Ob oddaji naročila bodo dobili številko. Ob koncu dela bo zaposlena zelena blago že čakalo, pripravljeno v posebni embalaži. Za majhno odškodnino bodo blago, po želji, dostavljali tudi na dom. To bo vsekakor močno olajšalo delo zlasti zaposlenim gospodinjam in materam.

V okviru tega novega objekta, ki bi moral biti dograjen že do konca novembra, pa so se dela zaradi pomanjkanja nekaterih gradbenih materialov zakasnila, bo zraven samopostrež-

ne restavracije in trgovine tudi še posebna prodajalna. V njej bodo prodajali izdelke tovarne gospodinske opreme Gorenje-Velenje in vse rezervne dele za njihove izdelke.

(ek)

Kako iz stiske?

Vse več znamenj priča, da je naše stanovanjsko gospodarstvo zašlo v resno krizo. Največ škode mu nedvomno povzroča upadanje kupne moči dinarja, inflacija, ki prebuja v ljudeh zaskrbljenost, kako bo jutri. Tisti, ki imajo denar, ga vlagajo v nakup trajnih potrošnih dobrin, še zlasti v nakup stanovanj, kar nenehno dviguje ceno gradbenemu materialu in gradbenim delom, tisti pa, ki ga imajo malo, ne varčujejo, ker bi s prihranki ne dohiti naglega naraščanja cen, ampak porabljajo denar za druge stvari. A ob vsem tem pride še vedno večina »nujno potrebnih« strokovnjakov in drugih »potrebnih« do stanovanj poceni, brez lastne udeležbe, z nizkimi najemnina, kar spet ne koristi kaj prida smotnemu razvoju stanovanjskega gospodarstva.

Ob vseh teh dejstvih pa smo si v dosedanjih javnih razpravah o naših stanovanjskih razmerah ustvarili tudi že nekaj mnenj in predlogov, kako iz stanovanjske stiske.

Tako drži kot pribito, da stanovanjskega gospodarstva ne bo moč razvijati, če ga ne bomo družbeno usmerjali prav zaradi njegovih specifičnih socialnih, ekonomskih in političnih vidikov. Družbeno usmerjanje stanovanjske gradnje pa ne bo rodilo sadov, če ne bomo delovali usklajeno in na podlagi vsestranskega družbenega dogovora. Splošno znano je dejstvo, da sedanje zamrznjene stanarine ne krijejo niti vseh stroškov investicijskega vzdrževanja stanovanj. Zaradi zastoja pri gradnji stanovanj je nujno potrebno, da tudi na tem področju postopoma uveljavimo ekonomske odnose. Stanarina naj bi kot najpomembnejši element stanovanjskega gospodarstva dobila svojo pravo vrednost s tem, da bi v prvih obdobjih povečanja z njo lahko krili le vse stroške sprotne in investicijskega vzdrževanja in upravljanja. Šele v daljšem časovnem razdobju pa naj bi stanarino povečali do ekonomske vrednosti stanovanj, to je, razen vseh stroškov tekočega in investicijskega vzdrževanja ter stroškov upravljanja naj bi z njo krili še stroške za amortizacijo.

Slišati je mogoče vse več predlogov, naj bi hišni sveti spet upravljali materialna sredstva za tekoče vzdrževanje hiš ter naj bi se skupno s krajevnimi skupnostmi, samoupravnimi organi stanovanjskih podjetij, bolj aktivno vključili v samoupravno organizacijo stanovanjskega gospodarstva. Mnogo bolj načrtno bi moral v prihodnje delovati tudi naš sistem urbanizacije, saj dobro vemo, da ne razpolagamo z neomejenimi prostorskimi površinami. Ze s pravilno zemljiško politiko je mogoče preprečevati sedanje mahinacije s prodajo zemljišč.

Na dlani je torej, da po starem stanovanjskega gospodarstva ni več mogoče usmerjati. Po novem naj bi ga usmerjale občine, ki bodo morale tako odslej postati dejanski odločilni dejavnik pri oblikovanju naše nove stanovanjske politike. Samo po sebi pa je razumljivo, da brez povečevanja materialnih pristojnosti teh nalog ne bodo mogle uspešno opravljati.

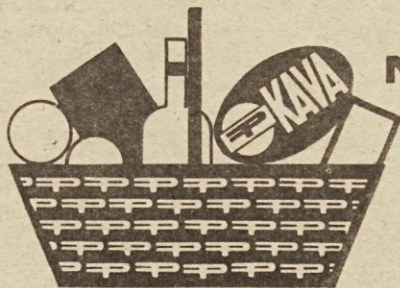
Stanarine

V naslednjih petih letih povečanje stanarin — po mnenju predlagateljev — ne bi smelo biti večje od rasti realnih osebnih dohodkov zaposlenih. Po nekaterih ocenah naj bi se osebni dohodki v naslednjem petletnem obdobju vsako leto povečali za 6 %, a za toliko naj bi se povečevale tudi stanarine.

Stalna konferenca mest si prizadeva, da bi prihodnje leto stanarine subvencionirali diferencialno.

Najnovejši podatki kažejo, da so bili s stanarini najbolj obremenjeni občani z najnižjimi osebnimi dohodki. Za prečno stanovanje industrijskega delavca je bila potrebna v preteklem letu vsota njegovega 8-letnega zasluga, medtem ko je na zahodu znašala 2,7 do 4,9 let dela. Ob koncu petletnega obdobja naj bi se ta čas zmanjšal pri nas na 6 do 6,5 let.

— pik —

**OB NAKUPU
NE POZABITE**

MARKET

SUPERMARKET

NEKOREKTNE IZJAVE V ŠKODO PAPIRNIČARJEV

Generalni direktor Združenih papirnic Ljubljana ALBIN VENGUST izjavlja: »Na papirno industrijo ni mogoče valiti krivde v tem smislu, da bi bila povzročitelj višjih cen papirja, kakor je razbrati iz obvestila bralcem, ki ga objavlja časopis Delo. Vsak trenutek lahko dokažemo, da se je papir podražil neprimerno manj, kot pa so porasle cene surovin. To pomeni, da je papirna industrija drugje iskala možnosti za kompenzacijo večjih stroškov...«

Z odredbo Zveznega urada za cene, objavljeno v 42. številki letošnjega Uradnega lista SFRJ, je bilo dovoljeno že tretje zvišanje cen rotacijskega papirja v zadnjih desetih mesecih. Rotacijski papir, ki je dne 1. XII. 1969 veljal 1,62 din za kilogram, zdaj stane okroglo 2 dinarja. Ker so se na sploh povišali še drugi proizvodni stroški, je poslovno združenje jugoslovanskih časopisnih podjetij sklenilo, naj bi se vsi jugoslovanski dnevniki z 10. X. podražili v kolportazi od 50 na najmanj 80 par za izvod. V Sloveniji so dnevniki to storili s prvim novembrom.

V Sloveniji je podražitev najprej napovedalo „Delo“ in jo pojasnilo s podražitvijo roto papirja, PTT stroškov, reprodukcij materialov, svinca, cen agencijskih storitev in še z drugimi vzroki. Taka obrazložitev pa je nadvse razhudila direktorja Združenih papirnic Ljubljana Albina Vengusta.

„Nas papirničarje moti predvsem to, da časopisna podjetja v nas vidijo glavnega povzročitelja višjih cen časopisja, kar pa še zdaleč ni točno. Prvič, gre za to, da stroški za papir pri tiskanju knjig in časopisov znašajo le tretjino proizvodnih stroškov, dnevni časopisi pa so se podražili od 60 do 100 %. Drugič, gre

za to, da cene papirja niso narasle toliko, kot zdaj navaja grafična industrija. Tretjič, pomembno se mi zdi tudi to, da se v primerjavi s podražitvami surovin papir še zdaleč ni podražil toliko, kot pa so se surovine.

Iz podatkov našega podjetja sledi, da so se najvažnejše surovine v času od 1962 do letos podražile tako-le: očiščeni celulozni les od 121,90 na 225 din za kubični meter, hlodovina listavcev od 101 na 156 din za kubik, tona beljene celuloze iz iglavcev od 1000 na 2800 din in celuloza iz listavcev od 981 na 2600 din. V tem času se je naš ofset papir podražil od 3,05 na 4,25 din za kg, kar znaša le 40 % v primerjavi s podražitva-

mi surovin, ki praviloma izkazujejo 100 in več odstotkov. Za izdelavo časopisnega roto papirja sicer uporabljajo druge surovine, kot jih potrebujemo za ofset papir. Vendar na kalkulacijo stroškov proizvajalcev roto papirja v primerjavi z našim podjetjem najbolj vplivajo podražitve celuloznega lesa, ki jih ni mogoče pokriti z nobeno, še tako sodobno tehnologijo. Zato tudi v njihovem primeru velja trditev, da na papirno industrijo ni mogoče valiti krivde v tem smislu, da bi bila povzročitelj višjih cen v grafični in predelovalni industriji. Primer našega ofset papirja nasprotno dokazuje, da smo iskali možnosti za kompenzacijo višjih proizvodnih stroškov vseh povsod drugod, se namreč nazadnje pa v podražitvi izdelkov, za katere je do nedavnega na sploh, v določenih primerih pa še velja režim kontrole cen. Končno bi rad vprašal naslednje: naj se oglasi časopis ali grafično predelovalno podjetje, ki je v petih letih, — tako kot mi — zmanjšalo število zaposlenih kar za 250 ljudi, obenem pa močno povečalo obseg proizvodnje. Tudi zaradi tega nas prizadevajo nekorektne izjave vseh tistih, ki podražite lastnih proizvodov pripisujejo predvsem papirni industriji. Pravilni smo sprejeti sleherni kritiki, toda naj bodo stvari poimenovane s pravim imenom. Sodim, da imamo do tega vsi pravico!“

Pomembne odločitve

Trboveljska STT navezuje stike s tujimi partnerji

Poznavalci dosedanjega razvoja gospodarstva v Zasavju že lep čas opozarjajo na pomen njegovega prestrukturiranja, kar bi omogočilo njegov hitrejši razvoj. Za dosego tega cilja pa je bistvenega pomena nadaljnje povezovanje večjih zasavskih podjetij navzven in navezovanje poslovno-tehničnega sodelovanja ter kooperacijskih stikov s tujimi partnerji.

V revirskem gospodarstvu ima nedvomno pomembno mesto kovinsko predelovalna industrija in kot zadržujejo poznavalci, ima ta industrijska panoga dokajšnjo perspektivo. Strojna tovarna v Trbovljah se je že začela deloma preusmerjati: kolektiv opušča proizvodnjo nekaterih vrst izdelkov in se loti izdelovanja novih. Podjetje je pred dnevi podpisalo prvo pogodbo o poslovno-tehničnem sodelovanju z zahodnonemško tvrdko Salzguetter, A. G. Dogovor predvideva, da bo Strojna tovarna začela proizvajati tako imenovano hidravlično podporje za potrebe jugoslovanskih rudnikov pa tudi za izvoz na Vzhod. Hkrati so predstavniki tega zahodnonemškega podjetja izročili Strojni tovarni naročilo za proizvodnjo nekaterih vrst izdelkov v vrednosti 1 milijon DM.

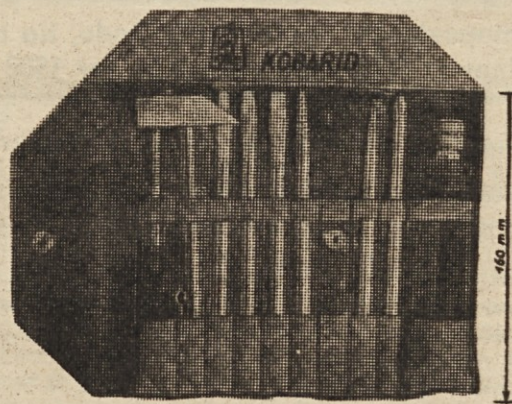
Trboveljska strojna tovarna pa se v dogovoru z Investicijskim birojem in Poslovnim združenjem Rudis pripravlja na podpis še dveh pomembnih

pogodb o navezavi poslovno-tehničnega sodelovanja, in sicer s Siemensom in BMW. Prva pogodba predvideva, da se bo Strojna tovarna lotila proizvodnje grelnih elementov v vrednosti 90 milijonov din na leto. Druga pogodba pa predvideva v okviru Strojne tovarne gradnjo velikih obratov orodjarn v Zasavju.

— m —

TIK tovarna igel Kobarid

G-83 — Komplet kovinskih vložkov Ø 6 mm.
kladivo, izvijač Ø 3 x 135 mm

GARNITURE ORODIJ
IN IZVIJAČI »TIK«
SO KVALITETNI IN LEPO
TER FUNKCIONALNO
OBLIKOVANI.

KOVINSKI VLOŽKI
VSEH IZVIJAČEV
SO SPECIALNO KALJENI
IN NIKLJANI, ROČAJI PA SO
IZ PROZORNE
IZOLACIJSKE MASE.

Preizkusite uporabnost naših izvijačev!

LIBELA, CELJE:

ZABELEŽENO

Na letošnjem sejmu sodobne elektronike je celjska tovarna tehnic LIBELA predstavila tudi svoj najnovejši proizvod — elektronsko digitalno tehnično sitema „Digi-pond“. Elektronski sistem, vgrajen v tovrstnih tehnicah, omogoča izredno hitro tehtanje in zapisovanje teže, datuma tehtanja in še morebitnih posebnih znakov. Čeprav gre za industrijsko vrsto tehnic, je bila dosežena tudi izredna velika natančnost tehtanja: odstopanja znašajo največ pol odstotka navzgor ali navzdol... — Foto: Andrej Agnič

BREST POHIŠTVO

VAŠE POHIŠTVO V LETU 1970

Izbrajte **PATRICIJA**
CLAUDIJA
ALEKSANDRA
ali nova **FLORIDA** **BREST Cerknica**

Za vas izdeluje

Uspešno tričetrletje

Za gospodarska gibanja na območju občine Slovenske Konjice v prvih devetih mesecih letošnjega leta je značilna umirjena rast proizvodnje, le rahlo povečana zaposlenost in zelo ugoden izvoz. V industrijski proizvodnji je bil letni plan po fizičnem obsegu izpolnjen z 69,8 %, po vrednosti pa z 75,7 %. Proizvodnja je najbolj porasla v Kovaški industriji v Zrečah, v Tovarni kovinskih izdelkov v Vitanju in v podjetju za proizvodnjo umetnih brusov „Comet“. Tovarna kovinskih izdelkov v Vitanju je do konca septembra že v celoti izpolnila svoj letošnji proizvodni plan. Svoje letne obveznosti pa izpolnjujeta tudi dve največji podjetji v občini, to je industrijski kombinat „Konus“ in lesno industrijsko podjetje LIP v Slovenskih Konjicah.

Industrijski kombinat „Konus“ je na vrhu lestvice, kar zadeva izvoz, saj je doslej na tujih tržiščih prodal že za več kot 3 milijone dolarjev svojih proizvodov in je tako za več kot 92 % izpolnil svojo letno obveznost. Podobno velja tudi za LIP Slovenske Konjice. Zahvaljujoč temu dvema največjima izvoznikoma, so do konca septembra industrijska podjetja v konjiški občini izpolnila že 90 % letnega plana izvoza.

V BLIŽINI DRAVOGRADA NASTAJA:

NOVO SREDIŠČE KOROŠKE INDUSTRIJE

V bližini Dravograda, na Otiškem vrhu in Šentjanžu, se je začelo dokaj hitro razvijati novo središče industrije na Koroškem. Ugodna lega, saj leži Otiški vrh in Šentjanž na stičišču Meziške, Dravske in Mislinske doline ter blizina meje s sosednjo Avstrijo utegne vplivati na to, da bo v bližini Dravograda že v nekaj letih nastalo veliko središče predelovalne industrije na Koroškem.

Najstarejša je v novi industrijski coni blizu Dravograda Tekstilna industrija Otiški vrh. ki

prav zdaj preusmerja svojo dejavnost. IMONT iz Dravograda je tam uredil tudi nov obrat za kemično predelavo lesa, nove proizvodne prostore pa ima tudi dravograjski Monter. Lesno industrijsko podjetje Slovenj Gradec je uredilo centralno zagotavljanje za Koroško, v bližini pa je tudi asfaltna baza Cestnega podjetja Maribor.

Na Otiškem vrhu pri Dravogradu so nedavno tega začeli graditi novo bazensko klavnico za Koroško. Gozdno gospodarstvo iz Slovenj Gradca se pri-

pravlja na ureditev centralnega skladišča hlodovine. Združeni investitorji — Lesno industrijsko podjetje Slovenj Gradec, Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec in Slovenija les iz Ljubljane — pa bodo v kratkem začeli z gradnjo nove tovarne ivernih plošč. V Gradbenem podjetju Dravograd pa razmišljajo o tem, da bi ob gramoznici, ki je v neposredni bližini te novo koroške industrijske cone, postavili obrat za proizvodnjo gradbenih elementov.

(ek)

inles ribnica
PRODAJA
POLKNA
VRATA
OKNA
NA KREDIT

CELJE

ZADNJE SREČANJE

Sindikalne športne igre v Celju gredo h koncu. Preostalo je še nekaj tekem jesenskega dela tekmovanja v odbojki za starejše člane in članice in tekmovanje v kegljanju za člane in članice.

Pri članicah nastopa v odbojkarški ligi osem ekip, kar je do sedaj največje število. Prvi rezultati: Ingrad : Kovinotehna 2:0, Savinja : Cinkarna 2:0, Savinja : Ingrad 2:0, Cinkarna : Kovinotehna 2:0, Ingrad : Cinkarna 2:0, Železarna : Cetis 2:0, Prosveta : Toper 2:0, Železarna : Toper 2:0, Toper : Cetis 2:0 in Železarna : Prosveta 2:1.

Pri starejših članih (nad 35 let) nastopa šest ekip, ker sta UVJ in Cinkarna v zadnjem trenutku odpovedali sodelovanje. Igrajo prav tako po liga sistemu. Po spomladanskem delu je bila na čelu ekipa Cetisa. Prvi rezultati: Cetis : Železarna 2:1, Klima : Emo 2:0, Cetis : Klima 2:0, Železarna : Emo 2:0, Ingrad : Prosveta 2:0.

T. GORŠIČ

Predsednik ObSS Velenje Teodor Jelen podeljuje prehodni pokal predsedniku sindikalne organizacije TGO Gorenje Jožetu Kovaču

ZAKLJUČEK DELAVSKIH ŠPORTNIH IGER V VELENJU

Gorenje pred Rudnikom

V domu kulture je bil v okviru zabavno glasbene revije domačih ansamblov svečan zaključek delavskih športnih iger občine Velenje.

Letošnje tekmovanje, ki ga organizira komisija za oddih in rekreacijo pri občinskem sindikalnem svetu, je bilo že četrto zapored. Tokrat je več kot 800 delavcev športnikov iz štirinajstih delovnih kolektivov tekmovalo med seboj v devetih športnih panogah: smučanju, namiz-

nem tenisu, streljanju, šahu, odbojki, rokometu, malem nogometu, kegljanju in plavanju.

Največ uspeha so imeli tekmovalci TGO Gorenje, ki so osvojili kar pet pokalov za ekipe zmage in devet kolajn (6 zlatih, 1 srebrno in 2 bronasti). Drugo mesto v skupnem seštevku so osvojili športniki Rudnika lignita Velenje, ki so osvojili šest kolajn. Tretji so bili tekmovalci Rudarskega šolskega centra, Termoelektrarna Šoštanj pa je zavzela četrto mesto z dvema osvojenima pokaloma.

Komisija za oddih in rekreacijo si bo v bodoče prizadevala, da bo pritegnila k rekreacijski dejavnosti še večje število delavcev, predvsem k tistim športnim panogam, ki ne zahtevajo posebne telesne pripravljenosti. Pri tem misli komisija na kegljanje, streljanje, šah, smučanje, plavanje...

Rezultati najboljših ekip:

Smučanje: 1. Termoelektrarna Šoštanj, 2. Rudarski šolski center Velenje, 3. Rudnik lignita Velenje.

Namizni tenis: 1. TGO Gorenje, 2. Rudarski šolski center Velenje, 3. Rudnik lignita Velenje.

Šah: 1. Rudarski šolski center Velenje, 2. Rudnik lignita Velenje, 3. Društvo telesnih delovnih invalidov Velenje.

Streljanje: 1. TGO Gorenje Velenje, 2. Rudnik lignita Vele-

nje, 3. Rudarski šolski center Velenje.

Kegljanje: 1. Termoelektrarna Šoštanj, 2. Rudnik lignita Velenje, 3. TGO Gorenje Velenje.

Odbojka: 1. TGO Gorenje Velenje, 2. Rudarski šolski center Velenje, 3. Rudnik lignita Velenje.

Rokomet: 1. TGO Gorenje Velenje, 2. Rudnik lignita Velenje, 3. Termoelektrarna Šoštanj.

Plavanje: 1. TGO Gorenje Velenje, 2. Rudnik lignita Velenje, 3. Rudarski šolski center Velenje.

Nogomet: 1. SGP Vegrad Velenje, 2. Rudarski šolski center Velenje, 3. TGO Gorenje Velenje.

Končni vrsti red ekip v tekmovanju za prehodni pokal občinskega sindikalnega sveta Velenje:

1. TGO Gorenje Velenje 1285 točk, 2. Rudnik lignita Velenje 1135 točk, 3. Rudarski šolski center 1040 točk, 4. Termoelektrarna Šoštanj 965 točk, 5. Skupščina občine Velenje 580 točk, 6. Prosveta Velenje 400 točk, 7. Tovarna usnja Šoštanj 385 točk, 8. Polypex Šoštanj 370 točk, 9. Društvo telesnih delovnih invalidov Velenje 205 točk, 10. Gozdna uprava Velenje 200 točk itd.

RUDI ŽEVART

Planica prvi organizator svetovnega prvenstva

Na sestanku predstavnikov štirih velikih smučarskih skakalnic, ki je bil na Bledu konec minulega meseca, je zastopnik Obersdorfa predlagal, da bi v spomin na umrlega Heinija Klopferja osnovali tekmovanje za evropski pokal. Predlog je bil sprejet, prireditev pa bo vsako leto na dveh skakalnicah. Prva tekma bo prihodnjega februarja v Wikersundu in marca v Kulmu. Navzoči so na omenjenem sestanku tudi potrdili predlog, da bo Planica prvi organizator svetovnega prvenstva v poletih na smučeh.

TGA KIDRIČEVO

Zmaga domačinov

Med delovnimi organizacijami ali bolje rečeno med predstavniki sindikatov TGA Kidričevo, tovarne Impol Slovenska Bistrica in Tovarne dušika Ruše, vladajo že nekaj let tesni odnosi. Tako je bilo nedavno v Kidričevem že tradicionalno srečanje sindikalnih moštev iz omenjenih delovnih organizacij, ki so se pomerila v petih disciplinah: streljanju z zračno puško, šahu, kegljanju, nogometu ter v gasilskih spretnostih. Zanimivo je, da je bilo to tekmovanje v Kidričevem prav na dan, ko je bila tu velika vaja teritorialnih enot civilne zaščite in pripadnikov JLA, kar je dalo tekmovanju še večji pomen. Tako se je v Kidričevem zbralo več kot sto tekmovalcev, ki so si na razne načine prizadevali, da bi bil ta dan v Kidričevem kar se da prirčen.

Med prvimi, ki so pričeli boj za točke, so se spoprijeli strelci. Zmagali so domačini z majhno prednostjo pred Rušani in Bistričani. Domačini so zmagali tudi v zanimivem nogometnem turnirju ter v tekmovanju v gasilskih spretnostih. V vseh teh panogah so si zagotovili tolikšno prednost, da so imeli skupno zmago in s tem lep prehodni pokal že v svojih rokah.

Kakorkoli že, tradicionalno tekmovanje je povsem uspelo. Domača ekipa iz TGA Kidričevo pa bo torej eno leto čuvala v svoji vitrini dragoceni pokal, za katerega se bodo prihodnje leto spet borila tri sindikalna moštva iz omenjenih delovnih organizacij.

Rezultati:

Nogomet: 1. TGA Kidričevo (3 točke), 2. Tovarna dušika Ruše (2 točki), 3. Impol Slovenska Bistrica (1 točka).

Streljanje: 1. TGA Kidričevo (809 krogov), 2. Tovarna dušika Ruše (803 kroge), 3. Impol (757 krogov).

Šah: 1. Impol 6,5 točke, 2. TGA Kidričevo 4,5 točke, 3. Tovarna dušika Ruše 4 točke.

Kegljanje: 1. Tovarna dušika Ruše 1124 kegljev, 2. Impol Slovenska Bistrica 1060, 3. TGA Kidričevo 1048 kegljev.

Tekmovanje v gasilskih spretnostih: 1. TGA Kidričevo 151 točk, 2. Impol Slovenska Bistrica 149 točk, 3. Tovarna dušika Ruše 146 točk.

F. MEŠKO

ZA II. VELIKO NAGRADO HVARA

Res je, da se je morje že precej ohladilo, pa vendar čakata slovenske podvodne lovce v letošnjem letu še dve zahtevni preizkušnji. Osmega novembra bo v vodah otoka Hvara mednarodno tekmovanje v podvodnem ribolovu za II. veliko nagrado Hvara, konec decembra pa bo na Malem Lošinju tradicionalno novoletno tekmovanje, ki se ga bodo udeležili najboljši lovci z vsega sveta.

Težke preizkušnje na otoku Hvaru se bodo udeležile reprezentance vseh evropskih držav, ki v podvodnem ribolovu nekaj pomenijo. Za najbolj dragoceno lovoriko se bodo po vsej verjetnosti potegovali francoske oziroma italijanske ekipe. Ni pa še izključeno, da bo posegla v boj za najvišje število točk katera izmed jugoslovanskih ekip, saj bo velika preizkušnja konec koncev na domačem terenu.

Pomembno mednarodno tekmovanje za drugo veliko nagrado Hvara organizirata jugoslovanska Zveza za športni ribolov na morju in podvodne aktivnosti in Hrvatsko podjeteje Hvar. Tekmovanje bo med drugim registrirala tudi svetovna konfederacija CMAS.

Moštva bodo nastopila kot mestne reprezentance, ki jih bodo sestavljali po trije lovci. Prireditelj bo upošteval samo skupne rezultate, to pomeni samo točke, ki si jih bodo priborile ekipe. Tekmovanje bo trajalo polnih šest ur, v poštev pa bodo prišle le ribe, ki bodo težje od pol kilograma. Tekmovanja na Hvaru se bo udeležila tudi ekipa Društva za raziskovanje morja iz Ljubljane.

-a.

pohištvo
in oprema
za vaš dom

lesnina

centrala ljubljana titova 51

OBISKALI SMO DRUŠTVO ZA PODVODNE DEJAVNOSTI SLOVENSKE OBALE

DELAVNI POLETI IN POZIMI

Poleg ljubljanskega Društva za podvodne dejavnosti imamo trenutno v Sloveniji samo še eno veliko družino ljubiteljev „sveta brez sonca“. Imenuje se Društvo za podvodne dejavnosti slovenske obale.

„Sedem let je tega, ko so si potapljači, podvodni lovci in drugi ljubitelji morja na našem obalnem območju podali roke in sklenili, da združijo svoje znanje in svoja prizadevanja in v slogi nadaljujejo že četrto leto...“ pripoveduje danes Boris Koper, ravnatelj Splošne bolnišnice Koper in istočasno predsednik Društva za podvodne dejavnosti slovenske obale. „Vsega skupaj šteje danes naše društvo že 335 članov. Od tega ima društvo 195 domačih članov in 140 tujih. Ti slednji so predvsem Italijani, Francozi in Avstrijci...“

Velika večina članov Društva za podvodne dejavnosti slovenske obale so podvodni lovci. Sledijo jim potapljači, biologi, arheologi, ljubitelji podvodne fotografije in drugi. Gre skratka za veliko pisano družino, katere člani imajo zelo različne kognitivne, vsi pa ljubijo morje in njegove skrivnosti.

O dejavnosti Društva za podvod-

ne dejavnosti slovenske obale, ki šteje med najbolj pridna športna društva sploh, skromno pripoveduje Boris Fili naslednje:

„Društvo organizira vsako leto svoja tekmovanja v podvodni tehniki, podvodnem lovu in trnkarjenju. Tovrstna športna srečanja so priljubljena med našimi ljudmi in zato dobro obiskana. No, letos poleti smo organizirali tudi državno prvenstvo v podvodni tehniki, ki je prav dobro uspelo. Poleg tega je naš delovni program zajel še tri potapljaške tečaje: dva za prvo in enega za drugo kategorijo...“

Seveda so zmagovalci na internih društvenih tekmovanjih vedno lepo nagradjeni. Običaj je, da je za prvega vedno pripravljen pokal, za tri najboljše v posamezni disciplini pa praktične nagrade.

Društvo za podvodne dejavnosti slovenske obale ima danes v svojih vrstah, prav na račun dolgoletnega in vztrajnega dela, že več odličnih podvodnih lovcev in tekmovalcev. Spomnimo se le Fonda, Matevle, viča, Kralja... Razumljivo vključuje velika družina ljubiteljev morja tudi vrsto šolanih potapljačev, ki se

uspešno lotijo še tako težavnega in zahtevnega dela precej metrov pod vodno površino.

„O prvomajskih mednarodnih tekmovanjih v podvodnem ribolovu ne bi veliko govoril, saj gre pri tem že za znane stvari...“, nadaljuje predsednik društva. „Prihodnje leto bo na programu že šesto tovrstno srečanje reprezentanc podvodnih lovcev iz Italije, Avstrije in Jugoslavije. Tekmovanje je torej že tradicionalno. Računamo, da bomo organizator te zanimive in lepe prireditve tudi v prihodnje...“

Društvo se vzdržuje s pomočjo dotacij, članarine in seveda svojih uslug, ki so povsod in ob vsakem času zelo cenjene. Od članov, ki niso naši državljani, ima društvo kar lepe koristi, saj znaša letna članarina za te ljudi 400 dinarjev, od česar polovica ostane v društveni blagajni.

„Svojo ladjico smo letos lepo obnovili in vanjo vložili kar precej denarja. Sedaj imamo na njej urejen dnevni prostor, pravimo mu salon, in enajst ležišč. Še nakaj stvari bo potrebno urediti na naši ladjici, pa bo zares sijajna. Veste, veseli smo je, čeprav je v bistvu skromna. Vendar

nam nudi na morju toliko lepega, da tega ni moč povedati. Škoda le, da ni še bolje izkoriščena...“, je povzel naš razgovor Boris Fili.

A. ULAGA

Ladjica „Armanda“ nudi ljubiteljem morja veliko lepega

KMALU »ALFA ROMEO« TUDI ZA DINARJE

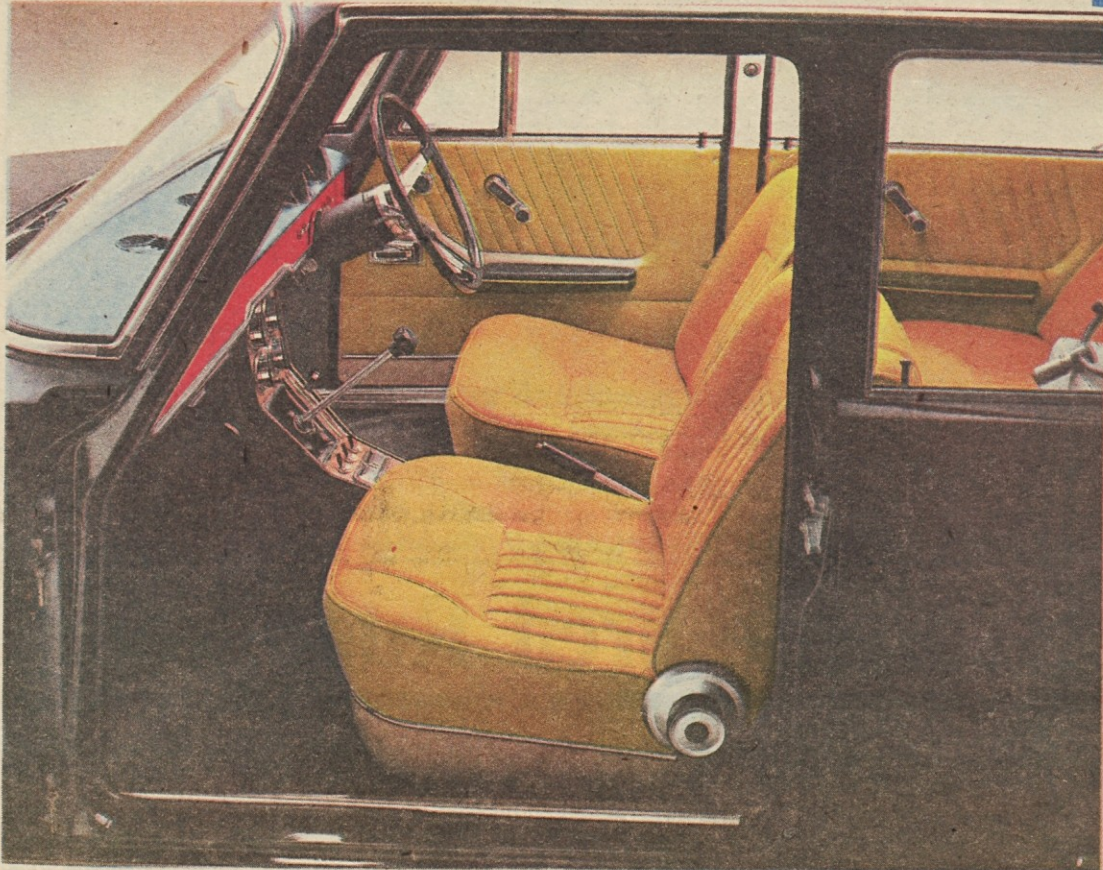
Letošnje poletje je Zvezni sekretariat za gospodarstvo končno odobril pogodbo o dolgoročni poslovni kooperaciji med italijansko firmo „Alfa Romeo“ iz Milana in ljubljanskim podjetjem Cosmos. Dolgoročna industrijska kooperacija predvideva proizvodnjo in medsebojno dobavo avtomobilskih delov. Cosmos bo torej na osnovi kooperacije močno popestril izbiro osebnih avtomobilov na domačem trgu. Doslej je bilo namreč moč kupiti alfo le za devize in vrhu tega so bili dobavni roki izredno dolgi, saj je bila količina uvoženih avtomobilov na račun izrednega povpraševanja po vsem svetu tudi pri nas izredno majhna.

Že v začetku prihodnjega leta bo torej moč kupiti pri nas za dinarje cenjene osebne avtomobile „Alfa Romeo“. Za začetek bodo kupcem na voljo avtomobili tipa Giulia 1300 TI s 1290 ccm

ter 132 KS in tipa Berlina 1750 s 1779 ccm in 132 KS.

Še posebej pa se ljubitelji športnih avtomobilov vesele nove male alfe, ki jo bodo pričeli v Italiji prodajati prihodnje leto, pri nas pa na pomlad leta 1972. Novi model bo nosil ime Alfa Sud in bo imel za razliko od ostalih tipov le 1200 ccm. Ne glede na to bo tudi nova alfa obdržala vse kvalitete znanih avtomobilov Alfa Romeo, ki jih oblikuje v prvi vrsti izredno hitra in na moč udobna vožnja.

V Ljubljani in pri številnih kooperantih Cosmose doma je torej že vse nared za začetek proizvodnje nekaterih avtomobilskih delov in za pričetek montaže priljubljenih italijanskih vozil. Formalnih ovir ni več in potrebna sredstva za start so odobrena. V Cosmose obljublja, da bo moč kupiti alfo za dinarje že prihodnjega marca, morda celo februarja.

RAZLIČNE VARIANTE

Pri načrtovanju gospodarskega razvoja Slovenije v obdobju 1971–1975 naši gospodarstveniki računajo tudi na denarno varčevanje prebivalstva in udeležbo sredstev prebivalstva v gospodarskih investicijah. Projekcija denarnega varčevanja prebivalstva za investicije v gospodarstvu predvideva tri variante. Prva izhaja iz sedanjih inflacijskih teženj in njihovega nadaljevanja. Po tej varianti bi v tem obdobju priteklo v banke na račun hranilnih vlog po 3038 milijonov dinarjev, tako da bi po odbitku sredstev za potrošniške kredite bilo na razpolago za investicije 2780 milijonov dinarjev. Delež neto varčevanja v gospodarskih vlaganjih družbenega sektorja bi tako znašal 10,2. Druga varianta predvideva relativno uravnoteženost gospodarstva in bi za investicije v gospodarstvu zagotovili 4680 milijonov, pri tem pa naj bi delež neto varčevanja v gospodarskih vlaganjih družbenega sektorja dosegel 17,2%. Tretja pa ob maksimalnih pogojih razvoja zagotavlja za investicije v gospodarstvu 6012 milijonov. Pri tem bi bil delež neto varčevanja v gospodarskih vlaganjih družbenega sektorja 22%.

Za različne gospodarske razmere – različne variante, toda en sam sklep: le če bo naše gospodarstvo trdno, ga bo krepil in razvijal tudi pri-
vatni dinar. Drugače ne!

Pod plaščem samouprave

V trboveljskem Graliku še zmeraj škriplje

Trboveljsko slikarsko-plekarsko podjetje Gralik sodi med najmanjše delovne skupnosti v središču revirjev, vendar je v njem pred kratkim tako zakipelo, da bo skoraj verjetno moralo poseči vmes še sodišče.

Poleti je delovna skupnost pooblastila direktorja, naj preuči možnosti integracije podjetja s katerim koli sorodnim kolektivom bodisi v revirjih ali nekoliko dlje naokrog, morda celo s tem ali onim ljubljanskim podjetjem. Direktor pa je po za-
trjevanju enega dela zaposlenih na vrat na nos poiskal zveze v Kopru, kjer je bil svoj čas sam zaposlen in se začel dogovarjati s podjetjem Slikoplast za integracijo. Kolektivu je zagotavljal, da v Zasavju ni našel razumevanja za združitev s sorodnim podjetjem in prepričal kolektiv, da mu bo v okviru koprškega Slikoplasta šlo dosti bolje.

Referendum za priključitev Gralika k Slikoplastu je bil v dokaj čudnih okoliščinah, celo na domovih nekaterih članov kolektiva. Gradiva v njem pa še doslej ni nihče imel v rokah, ker ga je direktor zaklenil v blagajno in ga bo izročil šele, ko bo koprski Slikoplast prevzel trboveljsko podjetje Gralik. To in vrsto drugih pretvarjanj in potvarjanj, predvsem zapisnikov sej delovne skupnosti in na koncu spoznanje, da je bila integracija opravljena brez kakršnih koli pismenih analiz in strokovnih ocen o tem, kaj bi kolektiv pridobil z njo, je naposled streljalo kolektiv, da je imenoval posebno komisijo, ki preučuje te in še nekatere druge zadeve v zvezi z gospodarjenjem kolektiva in ravnanje direktorja. Značilno pa je, da direktor ne priznava komisije in ji niti ni dovolil uporabe poslovnih prostorov podjetja za delo, zato se je morala komisija zateči na občino, kjer so ji omogočili, da so natipkali nekatere zapisnike, ocenile in orisale dejansko stanje v kolektivu.

Že prve ugotovitve komisije kažejo, da direktor podjetja ni poiskal prav nobenih možnosti za priključitev Gralika k sorod-

nim zasavskim podjetjem, pač pa je poiskal zvezo samo v Kopru. Komisija je zaprosila koprsko okrožno sodišče, da počaka z registracijo njihovega

podjetja kot priključenega k Slikoplastu, svoje ugotovitve pa je v pisni obliki dala tudi javnemu tožilcu. V Trbovljah seveda z zanimanjem pričakujejo

razplet dogodkov v Graliku, vsi pa pravijo, da bi imel kolektiv dovolj dela doma, če bi imel podobno upravno vodstvo.

NOVA TOVARNA KOSOVNEGA POHIŠTVA V VELENJU

Šestdeset novih delovnih mest

V dveh izmenah bodo izdelali po zdajšnjih predvidevanjih približno 60.000 kuhinjskih elementov na leto — Najmanj 70 milijonov din realizacije letno

V Šaleški dolini lesno predelovalna industrija nima večje tradicije. Kljub temu pa so zadnje čase vse bolj prisotna prizadevanja, da bi tudi ta panoga gospodarstva hitreje napredovala in se razvijala. V okvir teh prizadevanj sodi tudi gradnja nove tovarne kosovnega pohištva, ki jo gradi v industrijski coni v Velenju Lesna industrija LESNA iz Šoštanja.

Gradbena dela so v glavnem že končana, ob koncu septembra pa so začeli nameščati tudi že prve stroje, tako da je mogoče pričakovati, da bo že v nekaj tednih stekla v tej novi tovarni poskusna proizvodnja. Večino strojev in opreme so za

to novo tovarno kosovnega pohištva uvozili, in to v glavnem iz Zvezne republike Nemčije.

Med drugim je gradnja nove tovarne kosovnega pohištva v Velenju pogojila tudi odločitev Tovarne gospodinjske opreme Gorenje Velenje, da nudi gospodinjam v prihodnje celovit izbor strojev, pripomočkov in elementov za gospodinjstva. Zato je tudi proizvodni program nove tovarne kosovnega pohištva v Velenju prilagojen željam in potrebam TGO Gorenje Velenje. V tej novi tovarni bodo izdelovali kuhinjske elemente in kasete (ohišja) za televizijske sprejemnike.

Kuhinjski elementi, ki jih bodo proizvajali v novi tovarni v Velenju, bodo izdelani po novih konstrukcijskih in oblikovnih zamislih. Po prvih predvidevanjih bodo v novi tovarni na leto izdelali, in to pri proizvodnji v dveh izmenah, okrog 60.000 kuhinjskih elementov. Proizvodnja ohišij za televizijske sprejemnike pa bo odvisna od potreb TGO Gorenje.

Ko bo steklo delo v 2 izmenah v tovarni kosovnega pohištva šoštanske Lesne v Velenju, bodo zaposlovali 140 delavcev. S polno zmogljivostjo bodo začeli delati, kot računajo, sredi prihodnjega leta, ko bodo na novo zaposlili tudi okrog 60 delavcev. Prihodnje leto bo ta nova tovarna kosovnega pohištva šoštanske Lesne ustvarila okrog 40 do 50 milijonov dinarjev realizacije, pozneje pa bodo dosegali najmanj po 70 milijonov dinarjev realizacije letno.

(vš)

Ali bo res?

Od novega leta naprej bomo — kot sporoča narodna banka — dinar neposredno uporabljali za mednarodna plačila. Tujim tvežkam, ki izvažajo v Jugoslavijo, bomo lahko blago in usluge plačevali v dinarjih, ki naj bi jih nalagali na račune pri jugoslovanskih bankah. S tem denarjem bi lahko plačevali jugoslovansko blago, transportne in druge usluge. Lastniki teh dinarskih računov bi lahko pri domačih bankah vsak trenutek spremenili dinarje v konvertibilno valuto. Jugoslovanski izvozniki, ki bi prodajali tujim tvežkam blago za dinarje, pa bi imeli iste pravice kot izvozniki v devizah.

Tej novici ni kaj dodati! Morda le to, da vpliva dokaj pomirljivo v času, ko se ugled dinarja krha.

-pik-

SVETOVNI BESTSELLER
TUDI V SLOVENŠČINI!
METULJ

HENRI CHARRIÈRE

V VSEH KNJIGARNAH IN PRI DRŽAVNI ZALOŽBI SLOVENIJE LJUBLJANA
ZA CENO 78 Ndin

DELA
ENOTNOST

Glasilo republiškega sveta ZS za Slovenijo, izdaja ČZP Delavska enotnost v Ljubljani. List je bil ustanovljen 20. novembra 1942. Ureja ga uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik MILAN POGACNIK. Naslov uredništva in uprave: Ljubljana, Dalmatinova ul. 4, poštni predal 313 VI, telefon uredništva 316-672, 316-695. Račun pri Narodni banki v Ljubljani, št. NB 501-1-1991, devizni račun pri Kreditni banki in hranilnici Ljubljana, št. 501-620-7-2000-10-3204-486 — Posamezna številka stane 50 N-par — 50 S-din — Naročnina je četrtletna 6,50 N-din — 650 S-din — polletna 13 N-din — 1300 S-din in letna 26 N-din — 2600 S-din — Rokopisov ne vračamo — Poština plačana v gotovini — Tiska ČZP »Ljudska pravica« Ljubljana